

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

**Кафедра германських мов, зарубіжної літератури та
методик їхнього навчання**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка
_____ проф. Соболев Є.Ю.
« ____ » _____ 2024 р.

ПРОГРАМА

кваліфікаційного екзамену

*з англійської мови та методики її викладання, англійської філології,
психології та педагогіки*

за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» для студентів

спеціальності 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література

Освітня програма Середня освіта (Мова і література (англійська та німецька))

Програму кваліфікаційного екзамену
розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
германських мов, зарубіжної літератури
та методик їхнього навчання
Протокол № 10 від «6» березня 2024 р.

Кропивницький – 2024

Програма кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її викладання, англійської філології, психології та педагогіки (для бакалаврів денної форми навчання) / Упорядники: В.Ю. Кочубей, О.В. Долгушева, Г.В. Поліщук, О.С. Леонідов, З.О. Ржевська-Штефан, Т.В. Окольніча. Кропивницький, 2024. 43 с.

Програма містить пояснювальну записку, зразок білета, критерії оцінювання, опис процедури проведення, зміст програми модулів, перелік теоретичних, практичних питань і кваліфікаційних завдань з методики викладання англійської мови, які виносяться на комплексний кваліфікаційний екзамен, а також список літератури для підготовки до кваліфікаційного екзамену.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвиток освіти в Україні визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, реалізацією положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки.

Кваліфікаційний екзамен – це один з елементів атестації студентів, що відбувається після завершення навчання в університеті на освітньо-кваліфікаційному рівні *бакалавр*, мета якого є визначення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки студентів вимогам кваліфікаційної характеристики.

Програма кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її викладання, англійської філології, психології та педагогіки розрахована на студентів, які закінчують Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка за спеціальністю 014.021 *Середня освіта. Англійська мова і література, освітньо-професійна програма: Середня освіта (Мова і література (англійська та німецька)) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти*. Завдання з англійської мови та методики її викладання, англійської філології, психології та педагогіки розроблені згідно з *Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка* (затверджено вченою радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол №2 від 31.08.2020 р.; зі змінами (протокол №10 від 07.02.2022 р.); зі змінами, протокол № 6 від 28.11.2022 р.) на основі чинних навчальних програм з практичного курсу англійської мови, методики викладання англійської мови, теоретичної фонетики, теоретичної граматики, лексикології, стилістики англійської мови; психології, педагогіки, методики організації виховної роботи та мають на меті перевірку теоретичної і практичної підготовленості випускника до педагогічної професії.

На кваліфікаційний екзамен винесені такі **освітні компоненти**:

- англійська мова;
- методика викладання англійської мови;
- англійська філологія (теоретична фонетика англійської мови, теоретична граматика англійської мови, лексикологія і стилістика англійської мови);
- психологія;
- педагогіка.

Форма проведення кваліфікаційного екзамену – **усна**.

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її викладання, англійської філології, психології та педагогіки перевіряє рівень сформованості таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК1. Етичні установки. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здатність бути критичним і самокритичним. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК2. Здатність до набуття нових вмінь, навичок та до самовдосконалення: Здатність вчитися і бути сучасно навченим. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність планувати та управляти часом. Здатність працювати автономно.

ЗК3. Здатність до ефективної комунікації та співпраці: Навички міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Технологічна грамотність: Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Усвідомлення вибору педагогічної професії та здатність працювати з учнівським колективом.

ЗК6. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

Предметні (спеціальні фахові) компетентності

ПК 1. Фонетична компетентність – здатність особистості до коректного артикуляційного та інтонаційного оформлення власних висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних знань, навичок та мовної свідомості і фонетичної усвідомленості.

ПК 2. Граматична компетентність – здатність організувати свої думки в речення. Знання граматичних категорій, структур. Здатність використовувати різні граматичні структури для передачі змісту повідомлення.

ПК 3. Лексична компетентність – здатність використовувати лексику правильно та ефективно, вміти вільно висловлюватись на різні загальні, академічні, професійні теми. Вміння розпізнавати та адекватно використовувати синоніми, антоніми, багатозначні слова тощо в мовленні.

ПК 4. Мовленнєва компетентність. Здатність висловлюватись вільно і спонтанно не відчуваючи браку мовних засобів для вираження думки; ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; розуміти нормативну англійську мову, в т.ч. її ідіоматичні складники в усному спілкуванні та в аудіозаписі на знайомі та незнайомі теми, що відображають особисте, громадське, академічне та професійне життя; розуміти різноманітні складні тексти великого обсягу із різними риторичними прийомами аргументації і розкривати імпліцитну інформацію, що міститься у них; знати структуру та чітко і зв'язно висловлювати свої думки в різних типах писемного тексту: особистісного та академічного есе (character sketch, argumentative essay, expository essay), реферування (summary), продемонструвати оволодіння соціокультурними знаннями та вміннями з тем програми та вміти використовувати цю інформацію у спілкуванні та професійній діяльності.

ПК 5. Прагматична компетентність – включає в себе дискурсивну та функціональну компетентність та знання особливостей побудови текстів (text design). Дискурсивна компетенція полягає в здатності організувати висловлювання в структуровані, семантично та лексично пов'язані відрізки мовлення із врахуванням таких компонентів, як тематична організація, когезія та когерентність, логічна побудова, вибір відповідного стилю та регістру мовлення, риторичної ефективності. Здатність до гнучкості мислення та сприйняття інформації. Функціональна компетентність охоплює здатність будувати власне мовлення відповідно до принципу кооперації Грайса (Grice 1975). Здатність розпізнавати та створювати різні типи усних текстів (описи, наративи...) та письмових текстів (неофіційні та офіційні листи, есе).

ПК 7. Соціолінгвістична компетентність – Здатність коректно використовувати лінгвістичні маркери соціальних відносин, враховувати принцип ввічливості. Вміння розпізнавати діалекти та вимовні типи англійської мови. Здатність розпізнавати та користуватись різними регістрами мови (офіційне, нейтральне спілкування, розмовна мова). Вміння розпізнавати лінгвістичні маркери етнічних, соціальних груп.

ПК 8. Соціокультурна компетентність – здатність правильно тлумачити у процесі спілкування мовленнєві реалії (соціальні, політичні, культурні, освітні, тощо), особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країни, мова якої вивчається.

ПК 9. Україномовна комунікативна компетентність.

ПК 10. Філологічна компетентність.

ПК 11. Психолого-педагогічна компетентність.

ПК 12. Професійно-орієнтована (методична) компетентність. Оволодіння методичними знаннями, операційно-методичними і психолого-педагогічними вміннями. Технологічна готовність професійно використовувати у навчальному процесі інформаційні і комунікаційні технології навчання, методики і прийоми, адаптуючи їх до різних педагогічних ситуацій. Формування ціннісних орієнтирів, готовність до творчої самореалізації в педагогічній діяльності. Здатність до методичної рефлексії. Вміння критично оцінювати й переосмислювати якості власної діяльності, аналізувати ефективність прийомів і вправ, які використовуються.

ПК 13. Здатність застосовувати операції логічного мислення для побудови власних англомовних висловлювань; здатність розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього, здатність розуміти інструкції, повідомлення в академічному та професійному середовищах; здатність розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання; здатність розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, бесід, дебатів, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; здатність виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо професійного кола тем.

ПК 14. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, учителі, батьки та ін.).

ПК 15. Обізнаність зі зразками сучасної англомовної художньої літератури. Розширення словникового запасу, опанування методів лінгвістично-літературного аналізу.

ПК 16. Застосування знань на практиці. Здатність використовувати філологічні (мовознавчі й літературознавчі), психолого-педагогічні та методичні знання для різнобічного розвитку учнів шкільного віку; бути обізнаним з інноваційними педагогічними технологіями навчання та виховання школярів, впроваджувати їх в освітній процес, вільно оперувати мовознавчим та літературознавчим матеріалом.

Програмні результати навчання

Знання:

ПРЗ 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПРЗ 2. Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.

ПРЗ 3. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРЗ 5. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з іноземної мови та зарубіжної літератури для ЗЗСО та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРЗ 6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

Уміння:

ПРУ 1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРУ 2. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРУ 3. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРУ 4. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРУ 5. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРУ 7. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та іноземною мовою.

ПРУ 8. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.

ПРУ 9. Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРУ 10. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

ПРУ 11. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

Комунікація:

ПРК 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРК 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРК 3. Організовує навчально-виховний процес у ЗЗСО, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРК 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Автономія і відповідальність:

ПРА 1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

ПРА 2. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРА 3. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.

ПРА 4. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

3. Зразок білета

Білет із кваліфікаційного екзамену з англійської філології, англійської мови та методики її викладання містить *теоретичну* й *практичну* частину. *Теоретична* частина включає два питання.

- 1) питання одного з теоретичних курсів англійської мови;
- 2) читання і медіація інформаційного нехудожнього тексту за запропонованою схемою; непередбачена монологічна розповідь за запропонованою темою.

Практична частина включає три питання.

- 1) захист кваліфікаційного завдання з методики викладання англійської мови у початковій та основній школі;
- 2) питання з психології.
- 3) питання з педагогіки.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 до кваліфікаційного екзамену

Теоретична частина:

1. Make a presentation of the linguistic issue: *Phonic substance of language and ways of its analysis and description. Phonetics. Pronunciation norm of English.*

2. Read and mediate Text 1. Make a presentation on the topic using appropriate logical structure and highlighting significant points.

Практична частина:

1. Кваліфікаційне завдання № 1

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 7-го класу за темою «Home. Doing Chores» (Карпюк О.Д. Англійська мова (7-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2020. С.48-51);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- детально розробити фрагмент уроку з навчання вимові (робота з піснею, вп. 8, ст. 51);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної фонетичної компетентності учнів основної школи.

2. Обґрунтуйте необхідність оволодіння педагогічною теорією для ефективного виконання функцій класного керівника.

3. Обґрунтуйте важливість організації сприймання учнями навчального матеріалу на уроках. Проаналізуйте завдання педагога щодо забезпечення умов ефективного сприймання й виховання спостережливості школярів.

4. Система, критерії оцінювання

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її викладання, англійської філології, психології та педагогіки містить 5 модулів.

№	Модуль кваліфікаційного екзамену	Максимальна кількість балів за модуль
1	Теорія англійської мови	10
2	Англійська мова	30
3	Методика викладання англійської мови	20
4	Психологія	20
5	Педагогіка	20
	Разом	100

Оцінювання кожного завдання здійснюється за визначеними критеріями в межах певної кількості балів. Оцінка за кваліфікаційний іспит виставляється відповідно до шкали оцінювання, шляхом переведення отриманих балів (0 – 100) в оцінку за національною шкалою (*незадовільно – відмінно*) та шкалою ECTS (A – FX).

4.1. Модуль 1: ТЕОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

4.1.1. Вимоги до відповіді на питання з теорії англійської мови. Розкриття питання з теорії мови передбачає вміння дати логічну, чітку, зв'язну відповідь студента на теоретичне питання, керуючись пунктами плану, який передує відповіді на питання, дати релевантні дефініції лінгвістичних понять їх функції, зазначити прізвища науковців і лінгвістичні школи, що займалися проблемою, яка розглядається, проаналізувати смислові, структурні зв'язки між мовними явищами, зробити висновки, проілюструвати теоретичні положення прикладами. Викладаючи теоретичні положення, студент має граматично і фонетично правильно оформлювати висловлення.

4.1.2. *Критерії оцінювання.* Під час нарахування балів керуються такими параметрами:

№	Параметр оцінювання доповіді	Найвищі можливі БАЛИ	Нараховані
А. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ЗАВДАННЯ (пояснення теоретичного питання) максимальні бали = 8			
1. ОРГАНІЗАЦІЯ МОВЛЕННЯ		максимальні бали = 7	
	1.1. Доповідач звертається до аудиторії і називає тему	0,5	
	1.2. Доповідач називає план доповіді , що висвітлює основні інформаційні блоки теми (підтеми)	0,5	
	1.3. Структурованість мовлення відповідно до плану	0,5	
	☐ 1.4. Логічність пояснень основних понять теми (уміння поєднати думку зі словом)	1	
	☐ 1.5. Аргументованість: а) приклади б) кількісні дані в) цитатія	1,5	
	☐ 1.6. Зв'язність мовлення: а) привертання уваги адресата (A2); б) використання маркерів внутрішнього підсумовування, в) маркерів закінчення доповіді (<i>Доповідь закінчено, дякую за увагу</i>)	1	
	1.7. Збалансованість доповіді (уміння збалансовано використовувати час для розкриття основних пунктів)	0,5	
	☐ 1.8. Адресатність мовлення: інтерактивний виклад (3 риторичні питання, 3 прями питання до аудиторії)	1	
	☐ 1.9. Нагадування основної тези доповіді та представлення релевантного висновку	0,5	
2. ФОРМА ВИКЛАДУ ПРОМОВИ		максимальні бали = 0,5	
	2.2 Вільний виклад з елементами відтворення напам'ять	0,4	
	2.3 Надмірне використання опорних матеріалів	0,1	
	2.4 Непідготовлене мовлення	0	
3. СТИЛЬ ПРОМОВИ		максимальні бали = 0,5	
	3.1. Адекватність контакту зі слухачами (візуальний, слуховий) та адекватність кінесики (рухи та жести)	0,5	
Б. МОВНА ГРАМОТНІСТЬ максимальні бали = 2			
4	☐ Точність , відповідність фахової метамови (коректне вживання термінів, визначень)	1	
5	☐ Різноманітність лексичного складу та відповідність граматичним, лексичним, фонетичним нормам	1	
Загальна найвища кількість балів		10	

4.2. Модуль 2: АНГЛІЙСЬКА МОВА

4.2.1. *Читання та медіація інформаційного нехудожнього тексту, аналіз його лінгводидактичних особливостей.* Обсяг тексту – близько 250 слів. Час підготовки – до 1 години.

Під час опрацювання тексту студентів дозволяється користуватись англо-англійським і вимовними словниками. Під час медіації та аналізу лінгводидактичних особливостей тексту студент має продемонструвати вміння визначати і фахово коментувати фонетичні, лексичні і граматичні труднощі, знаходити в тексті приклади і окреслені в завданні мовні явища, ставити до тексту питання різного рівня складності, визначати основну думку тексту та позицію автора, критично оцінювати прочитане та робити релевантні висновки-узагальнення.

4.2.2. Критерії оцінювання: медіація тексту (загальна кількість балів – 20):

Інформаційний нехудожній текст:

№	Параметр оцінювання відповіді	Найвищі можливі БАЛИ	Нараховані
А. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ЗАВДАННЯ максимальні бали = 13			
1. АНАЛІЗ МОВНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТЕКСТУ		максимальні бали = 6	
	1.1. <u>Фонетичний аналіз тексту</u> (складні для вимови слова, словесний наголос, редуція, інтонаційні особливості)	2	
	1.2. <u>Аналіз лексичних одиниць</u> тексту (складні/незнайомі слова, ключові слова, загальна / книжна лексика, термінологія, синоніми/антоніми, словотвірні особливості, запозичені слова)	2	
	1.3. <u>Аналіз мовного явища</u> (лінгвістичний аналіз виділеного в тексті мовного явища)	2	
2. ЕТАПИ РОЗУМІННЯ ТЕКСТУ		максимальні бали = 6	
	2.1. Здатність обрати ефективну методику роботи з текстом та поставити до тексту низку питань різного рівня складності	4	
	2.2. Спроможність визначити основну думку тексту й аргументувати свій вибір твердженнями з тексту, визначити прагматичну мету автора і надати приклади фактів та оціночних суджень на основі прочитаного	2	
3. КРИТИЧНА ОЦІНКА І КОМЕНТАР ДО ТЕКСТУ		максимальні бали = 5	
	3.1. Формулювання читацької оцінки прочитаного тексту. Визначення ключового концепту і цінностей, критичний огляд основних суджень автора тексту, встановлення його зв'язку з повсякденним/професійним життям.	5	
4. СТИЛЬ ВІДПОВІДІ		максимальні бали = 1	
	4.1. Адекватність контакту зі слухачами (візуальний, слуховий) та адекватність кінесики (рухи та жести)	1	
5. МОВНА ГРАМОТНІСТЬ		максимальні бали = 2	
	5.1. Точність, відповідність фахової метамови (коректне вживання та вимова слів)	1	
	5.2. Різноманітність лексичного складу та відповідність граматичним, лексичним, фонетичним нормам	1	
Загальна найвища кількість балів		20	

4.2.3. Усна розмовна тема. Бесіда з актуальних проблем життя сучасної України та країн, мова яких вивчається. Студент спочатку усно викладає зміст розмовної теми за планом, що включає ключові проблеми, мікротемати, та дає їхній детальний аналіз. Час монологічного говоріння – **4 хвилини**. Потім студент демонструє вміння **ініціативного діалогічного мовлення**, обговорюючи комунікативну проблему, запропоновану членами екзаменаційної комісії. Час невідготовленого діалогічного мовлення – **4 хвилини**.

Під час оцінювання відповіді студента керуються такими параметрами (0 – 10 балів):

№	Параметр оцінювання розмовної теми	Найвищі можливі БАЛИ	Нараховані
A. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ЗАВДАННЯ максимальні бали = 7			
1. ОРГАНІЗАЦІЯ МОВЛЕННЯ максимальні бали = 6			
	1.1. Доповідач звертається до аудиторії і називає тему	0,5	
	1.2 Доповідач називає план доповіді , що висвітлює основні інформаційні блоки теми (підтеми) (e.g. <i>Today I am going to speak about/of..., Firstly, I will address the problem of..., Secondly, I will take a close look at, and finally, I will discuss ...</i>)	0,5	
	1.3. Структурованість мовлення відповідно до плану	0,5	
	☐ 1.4. Вичерпність, логічність, чіткість представлення розмовної теми	0,5	
	☐ 1.5. Аргументованість: а) приклади б) кількісні дані в) цитація	1	
	☐ 1.6. Зв'язність мовлення: а) привертання уваги адресата (A2); б) використання маркерів внутрішнього підсумовування, в) маркерів закінчення доповіді (e.g. <i>My presentation is over. Thank you for your attention</i>)	1	
	1.7. Збалансованість доповіді (уміння збалансовано використовувати час для розкриття основних пунктів)	0,5	
	☐ 1.8. Адресатність мовлення: інтерактивний виклад (3 риторичні питання)	1	
	☐ 1.9. Нагадування основної тези доповіді та представлення релевантного висновку	0,5	
2. ФОРМА ВИКЛАДУ ПРОМОВИ максимальні бали = 0,5			
	2.2 Вільний виклад з елементами відтворення напам'ять	0,4	
	2.3 Надмірне використання опорних матеріалів	0,1	
	2.4 Непідготовлене мовлення	0	
3. СТИЛЬ ПРОМОВИ максимальні бали = 0,5			
	3.1. Адекватність контакту зі слухачами (візуальний, слуховий) та адекватність кінесики (рухи та жести)	0,5	
B. МОВНА ГРАМОТНІСТЬ максимальні бали = 3			
4	☐ Точність , відповідність фахової метамови (коректне вживання термінів, визначень)	1	
5	☐ Різноманітність лексичного складу та відповідність граматичним, лексичним, фонетичним нормам	2	
Загальна найвища кількість балів		10	

4.3. Модуль 3. Методика викладання англійської мови

4.3.1. Вимоги до відповіді на питання з методики викладання англійської мови. Виконане комплексне кваліфікаційне завдання має містити дві складові:

- **теоретичну** (усне обґрунтування запропонованої розробки плану-конспекту уроку іноземної мови в контексті сучасної методики викладання іноземних мов як науки: визначення цілей уроку, вибору обладнання, конкретизації етапів уроку і прийомів їх реалізації з урахуванням педагогічних, психологічних і лінгвістичних передумов навчання іноземних мов учнів початкової та основної школи);
- **практичну**, яка реалізується у вигляді письмової методичної розробки плану-конспекту уроку.

Методична розробка плану-конспекту має містити:

- тему уроку;
- цілі уроку;
- обладнання уроку;
- схематичний план уроку;
- детально описаний хід уроку із заданим фрагментом та зміст роботи на цьому етапі;
- список використаної літератури.

На титульному аркуші комплексного кваліфікаційного завдання зазначається його назва, прізвище, ім'я, по батькові студента, група, факультет, рік виконання завдання.

Завдання виконується українською мовою та (або) іноземною мовою, що вивчається, і подається у друкованому вигляді.

У процесі презентації комплексного кваліфікаційного завдання, що моделює діяльність вчителя іноземної мови, студентам слід звернути увагу на необхідність:

- дотримання норм часу при висвітленні окремих складових завдання;
- логічного переходу від однієї частини виступу до іншої;
- доповідати у нормальному темпі мовлення;
- чітко вимовляти текст українською та іноземною мовами;
- демонструвати фрагмент уроку іноземною мовою;
- використання засобів навчання, у тому числі технічних та ІКТ;
- дати вичерпну відповідь на запитання і зауваження голови і членів (екзаменаторів) ЕК.

4.3.2. Структура та зміст кваліфікаційного завдання з методики викладання англійської мови. **Мета:** визначення рівня сформованості професійної компетенції – здатності виконувати функції вчителя іноземної мови.

Студент-випускник одержує кваліфікаційне завдання за місяць до кваліфікаційного екзамену. Протягом цього терміну йому необхідно скласти плани-конспекти 30 уроків і детально розробити рекомендовані завдання, враховуючи новітні теоретичні досягнення педагогіки, психології, лінгвістики та методики викладання іноземних мов. Розробку треба ілюструвати підготовленою заздалегідь наочністю з використанням ТЗН/ІКТ.

Захист кваліфікаційного завдання, що моделює діяльність вчителя іноземної мови, відбувається за розкладом екзаменаційної комісії.

Об'єкти оцінювання: гностичні, конструктивно-планувальні, проектувальні та комунікативно-навчальні вміння.

Критерії оцінювання: рівень сформованості методичної, мовленнєвої компетенцій, точність виконання завдання, здатність до обґрунтування професійних рішень, правильність оформлення плану-конспекту уроку та коректність використання наочності (у тому числі ТЗН/ІКТ).

Завдання виконується українською мовою та (або) іноземною мовою, що вивчається, і подається у друкованому вигляді.

На титульному аркуші комплексного кваліфікаційного завдання зазначається його назва, прізвище, ім'я, по батькові студента, група, факультет, рік виконання завдання.

У процесі презентації кваліфікаційного завдання, що моделює діяльність вчителя іноземної мови, студентам слід звернути увагу на необхідність:

- дотримання норм часу при висвітленні окремих складових завдання;
- логічного переходу від однієї частини виступу до іншої;
- доповідати у нормальному темпі мовлення;
- чітко вимовляти текст українською та іноземною мовами;
- демонструвати фрагмент уроку іноземною мовою;
- використання засобів навчання, у тому числі технічних;
- дати вичерпну відповідь на запитання і зауваження голови і членів (екзаменаторів) ДЕК.

Кваліфікаційні завдання розроблені на основі чинних навчальних програм з методики навчання іноземних мов і мають на меті комплексну перевірку теоретичної і практичної підготовленості студента-випускника до педагогічної професії. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент на кваліфікаційному екзамені з методики викладання англійської мови – **20** (по **4** балів максимально за кожний вид роботи). Виконання кваліфікаційного завдання оцінюється за такими критеріями: 1) методична грамотність, 2) точність виконання завдання, 3) коректність використання наочності, 4) здатність до обґрунтування методичних рішень, 5) правильність оформлення плану-конспекту уроку.

Кваліфікаційне завдання з методики викладання ІМ оцінюється за такими критеріями:

Критерії оцінювання	Шкала оцінювання (в балах)			
	4	3	2-1	0
Методична грамотність	План-конспект уроку виконаний відповідно до вимог планування щодо цілей, визначення методичної структури та змісту уроку з урахуванням ступеня навчання.	План-конспект уроку в основному виконаний методично грамотно, проте є незначні недоліки у визначенні методичної структури та змісту уроку.	План-конспект уроку виконаний із значними недоліками стосовно визначення методичної структури, змісту уроку, недостатньо врахований ступінь навчання.	План-конспект уроку виконаний безграмотно з точки зору методики.
Точність виконання завдання	Цілі та зміст уроку повністю відповідають поставленому завданню.	Цілі та зміст уроку в основному відповідають поставленому завданню.	Цілі та зміст уроку в основному відповідають поставленому завданню, але є суттєва невідповідність між цілями, змістом уроку і поставленим завданням.	Цілі та зміст запропонованого уроку не відповідають поставленому завданню.
Коректність використання наочності (у тому числі ТЗН/ІКТ)	Заплановано використання технічних та нетехнічних засобів навчання як наявних, так і самостійно виготовлених.	Заплановано використання ТЗН/ІКТ, наявних та само-стійно виготовлених посібників, але методика їх використання не є раціональною.	Заплановано використання наявних наочних посібників, але методика їх використання не є раціональною.	Не передбачено використання ТЗН/ІКТ та наочних посібників.
Здатність до обґрунтування методичних рішень.	Студент спонтанно і правильно реагує на запитання екзаменатора. Він здатний теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень. Студент вільно і коректно користується методичною термінологією.	Студент адекватно реагує на запитання екзаменатора, однак він недостатньо впевнено обґрунтовує вибір власних методичних рішень. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію.	Студент не зовсім адекватно реагує на запитання екзаменатора. Він відчуває труднощі в обґрунтуванні вибору власних методичних рішень. Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.	Студент нездатний правильно реагувати на запитання екзаменатора. Він не може обґрунтувати вибір власних методичних рішень. Студент майже не користується методичною термінологією.
Правильність оформлення плану-конспекту уроку	План-конспект уроку оформлений грамотно в методичному і мовному аспектах, намічені реальні цілі, конкретні етапи	План-конспект уроку в основному оформлений грамотно в методичному та мовному аспектах, але має незначні недоліки,	План-конспект уроку має значні недоліки в методичному та мовному аспектах, не завжди намічені реальні цілі, є плутанина в	План-конспект уроку виконаний безграмотно, з значними порушеннями в методичному та

	уроку, правильно визначені методичні прийоми, місце даного уроку в серії уроків за темою.	намічені реальні цілі, конкретні етапи. Правильність оформлення плану-конспекту уроку, в основному правильно визначені методичні прийоми та місце даного уроку в тематичному циклі.	етапах уроку, методичних прийомах. Студент має значні труднощі у визначенні місця уроку в тематичному циклі.	мовному аспектах.
--	---	---	--	-------------------

4.4. Модуль 4. Психологія

В оцінці теоретичних знань випускників враховується наступне:

- достатність обсягу знань;
- правильність, повнота, глибина, системність, міцність знань;
- ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, законами, правилами, фактами, явищами;
- рівень володіння теоретичними знаннями з психології та логіка міркувань;
- рівень здійснення мислинєвих операцій – аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення;
- рівень володіння культурою мовлення у проявах усіх ознак: правильності, точності, виразності, доцільності, змістовності.

Оцінювання **практичних умінь** студентів-випускників здійснюється на основі виявленої ними здатності застосовувати знання з психології в конкретних ситуаціях, моделювати організацію індивідуального та особистісного підходу в роботі з учнями, вибирати способи психолого-педагогічного впливу та прийоми взаємодії для конструктивного розв'язання конфліктної ситуації; застосувати техніки та прийоми активізації розумових процесів, пізнавальної мотивації в навчальному процесі. В оцінюванні практичних умінь враховуються:

- повнота аналізу проблеми;
- самостійність міркувань, наявність власних суджень щодо трактування проблематики завдання;
- грамотність аргументації;
- використання категоріального апарату.

Кількість балів*	Критерії оцінювання виконання завдання з психології
18-20 балів	Студент-випускник виявляє міцні, системні й глибокі знання з психології, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях, демонструє досконале знання і розуміння основних теоретичних положень, володіє науковою термінологією, самостійно аналізує та оцінює психологічні явища, виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки, робить самостійні обґрунтовані висновки, виявляє вміння логічно викладати свої думки.
15-17 балів	Студент-випускник самостійно відтворює навчальний матеріал, виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час пояснення окремих психологічних явищ та у формулюванні наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, самостійно аналізує та оцінює психологічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить самостійні, але недостатньо чіткі висновки, виправляє власні помилки, виявляє вміння логічно викладати свої думки.
12-14 балів	Студент-випускник самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, виявляє недостатній рівень знання й розуміння основних положень

	психології, допускає помилки під час пояснення окремих психологічних явищ та у формулюванні наукових термінів, з допомогою викладача оцінює психічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить нечіткі висновки, частково дотримується логіки під час викладення своєї думки.
1-11 балів	Студент-випускник виявляє поверхові знання й розуміння основних положень психології, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження); допускає суттєві помилки під час пояснення психічних явищ та у формулюванні наукових термінів, оперує лише загальними фразами, не виявляє вміння логічно викладати свої думки, необхідні практичні навички не сформовані.

4.4. Модуль 5. Педагогіка

В оцінці **теоретичних** знань випускників враховуються такі позиції:

- достатність обсягу знань;
- правильність, повнота, глибина, системність, міцність знань;
- ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, законами, правилами, фактами, явищами;
- рівень володіння педагогічною теорією і логікою міркувань;
- рівень здійснення мислинневих операцій – аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення;
- рівень володіння культурою мовлення у проявах усіх ознак: правильності, точності, виразності, доцільності, змістовності.

Оцінювання **практичних умінь** студентів-випускників здійснюється на основі виявленої ними здатності застосовувати знання з педагогіки в конкретних педагогічних ситуаціях, моделювати педагогічний процес в навчальному закладі у різноманітних методах і формах роботи з учнями. В оцінюванні практичних умінь враховуються:

- повнота аналізу проблеми;
- самостійність міркувань, наявність власних суджень щодо трактування проблематики завдання;
- грамотність аргументації;
- використання категоріального апарату.

Кількість балів*	Критерії оцінювання виконання завдання з педагогіки
18-20 балів	Студент-випускник виявляє міцні, системні й глибокі знання з педагогіки, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях, демонструє досконале знання і розуміння основних теоретичних положень, володіє науковою термінологією, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки, робить самостійні обґрунтовані висновки, виявляє вміння логічно викладати свої думки.
15-17 балів	Студент-випускник самостійно відтворює навчальний матеріал, виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить самостійні, але недостатньо чіткі висновки, виправляє власні помилки, виявляє вміння логічно викладати свої думки.

12-14 балів	Студент-випускник самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, виявляє недостатній рівень знання й розуміння основних положень педагогіки, допускає помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, з допомогою викладача оцінює педагогічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить нечіткі висновки, частково дотримується логіки під час викладення своєї думки.
1-11 балів	Студент-випускник виявляє поверхові знання й розуміння основних положень педагогіки, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження); допускає суттєві помилки під час пояснення педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, оперує лише загальними фразами, не виявляє вміння логічно викладати свої думки, необхідні практичні навички не сформовані.

5. Процедура проведення

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її викладання, англійської філології, психології та педагогіки проводиться поетапно: у два дні (Теоретична і практична частина). Теоретична частина – теорія англійської мови і Англійська мова. Практична частина – методика викладання англійської мови, психологія і педагогіка.

6. Зміст програми

До змісту теоретичної частини комплексного бакалаврського іспиту включено зміст таких дисциплін, як «Теоретична граматика», «Стилістика», «Лексикологія», «Теоретична фонетика».

Модуль 1. Теорія англійської мови

Теоретична фонетика англійської мови

Тема 1. Звукова структура мови

Англійські звуки — артикуляція та функціональний аспект. Шляхи аналізу звукової структури мови. Склад як фонетична та фонологічна одиниця. Наголос як компонент фонетичної структури слова. Просодична система англійської мови.

Тема 2. Фонетичні риси та варіанти англійської мови

Варіанти вимови англійської мови. Національний варіант англійської мови у Великій Британії та США. Фонологічні та фонетичні особливості національних варіантів англійської мови у Великій Британії та США.

Теоретична граматика англійської мови

Тема 1. Система мови. Структура мовних рівнів.

Граматики в системі мови. Мовні рівні та одиниці мовних рівнів. Аналітичні та синтетичні форми. Частини мови

Тема 2. Іменник

Загальні характеристики та граматичні категорії іменника. Число. Відмінок. Рід.

Тема 3. Дієслово

Загальні характеристики та граматичні категорії дієслова. Час. Спосіб. Аспект. Стан. Кореляція.

Тема 4. Словосполучення

Загальні характеристики. Класифікація словосполучень.

Тема 5. Речення

Загальні характеристики. Класифікація речень. Члени речення.

Лексикологія англійської мови

Тема 1. Етимологічний склад англійської мови

Питома лексика, її класифікація, особливості. Запозичення, джерела запозичень. Асиміляція запозичень (розподіл запозиченої лексики згідно ступеня асиміляції). Кельтські запозичення в англійській мові. Елементи ранньолатинської мови. Запозичення зі скандинавських мов. Запозичення з романських мов. Норманське завоювання. Четвертий пласт латинських запозичень. Елементи грецької мови. Запозичення з часів раннього Відродження.

Тема 2. Лексико-стилістичні шари англійської лексики. Національні варіанти сучасної англійської мови

Лексико-стилістичні рівні лексики англійської мови. Загальноживана і спеціальна лексика. Книжна лексика. Сленг. Жаргон. Терміни. Англійська мова як мова міжнародного спілкування. Англійська мова поза межами Британських островів. Англійська мова у США. Граматичні, лексичні, фонетичні та орфографічні характеристики американського варіанту англійської мови. Варіативність у межах англійського лексикону.

Тема 3. Морфемна структура слова. Особливості словотвору в англійській мові

Морфемні, структурна та семантична класифікація. Головні (продуктивні типи словотвору (афіксація, словоскладання, конверсія, скорочення слів). Особливості афіксації (суфіксація/префіксація). Класифікація композитів. Другорядні непродуктивні типи словотвору (зворотній словотвір, бленд, редуплікація, римовані комбінації)

Тема 4. Англійська фразеологія

Фразеологічна одиниця і слово. Фразеологічна одиниця і словосполучення. Поняття про ступінь ідіоматичності. Класифікації фразеологізмів (структурна, семантична, функціональна). Афоризми, прислів'я і приказки. Семантичні відношення в сфері фразеологічних одиниць. Синонімія/антонімія фразеологічних одиниць.

Стилістика англійської мови

Тема 1: Слово та його значення. Взаємозв'язок прямого та непрямого значення слова.

Слово та його значення. Конотативне значення слова. Слово та образ. Взаємозв'язок прямого та непрямого значення слова. Метафора, її види; персоніфікація; синестезія; метафора та порівняння. Метонімія. Семантичні та синтаксичні відмінності метафори та метонімії. Функції антономазії. Особливості та функції іронії.

Тема 2. Лексичні та синтаксичні виразні засоби та стилістичні прийоми.

Класифікація епітетів. Частково марковані структури. Оксюморон. Перифраз. Евфемізми. Гіпербола. Літота. Мейоз. Зевгма. Каламбур. Стилістичне використання фразеологічних одиниць. Стилістична релевантність довжини та структури речення. Порядок слів як фактор стилю. Інверсія та її види. Відокремлення. Парцеляція. Типи синтаксичних повторів, паралелізм, хіазм.

Модуль 2. Англійська мова

Тема 1. Розвиток особистості

Походження. Зовнішність. Вроджені та набуті риси характеру. Вплив родини. Складнощі вибору життєвого шляху. Вплив освіти та культури та розвиток особистості.

Тема 2. Родинне життя

Стиль життя. Родинне життя в Британії / США / Україні (на вибір). Конфлікт поколінь.

Тема 3. Харчування

Звички харчування у Британії, США та Україні. Національні кухні. Улюблені страви. У ресторані. Здорове харчування.

Тема 4. Здоров'я і здоровий спосіб життя

Поширені розлади здоров'я, симптоми та лікування. Здоровий спосіб життя. Система охорони здоров'я у Британії, США та Україні.

Тема 5. Житло

Види будинків у Британії, США та Україні. Інтер'єр та меблі. Домашні справи.

Тема 6. Життя в місті

Переваги й недоліки життя в місті. Міська інфраструктура. Визначні місця Києва, Лондона. Рідне місто/селище. Подорожі.

Тема 7. Мистецтво кіно

Історія кінематографа. Голівуд. Український кінематограф. Кінематографічні жанри. Відомі фільми, режисери, актори. Кіноогляд.

Тема 8. Медіаграмотність

Роль засобів масової інформації у формуванні стилю життя молоді. Засоби масової інформації в США/Великобританії/Україні.

Тема 9. Національний характер та стереотипи.

Культура. Стереотипи. Національний характер та цінності: Британія, США та Україна. Державні свята і популярні події/фестивалі. Звичай та традиції

Тема 10. Шкільне життя. Система середньої освіти в Британії, США та Україні.

Шкільне життя. Проблеми навчання і виховання. Мотивація до навчання. Підходи в освіті. Система середньої освіти в Британії, США та Україні. Типи закладів середньої освіти. Особливості навчальної програми.

Тема 11. Система вищої освіти в Україні / країнах, мова яких вивчається

Система вищої освіти у Великій Британії / США / Україні: рівні вищої освіти, види вищих навчальних закладів, специфіка вступу та навчання в цих закладах освіти, специфіка отримання ступенів бакалавра магістра, навчальні предмети.

Тема 12. Вчитель і суспільство.

Професійні й моральні якості вчителя. Роль вчителя в суспільстві. Стратегії навчання.

Модуль 3. Методика викладання англійської мови

Тема 1. Навчальний процес з іноземної мови та його компоненти.

Методика й лінгводидактика. Методи і технології навчання іноземних мов і культур та організація навчальної діяльності учнів; цілі, зміст, методи і засоби навчання, предмет навчання).

Тема 2. Нормативні документи у галузі навчання іноземних мов і культур.

Державний стандарт базової середньої освіти, Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов (1-4, 5–9 класи). Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment)

Тема 3. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов.

Лінгвопсихологічні особливості рецептивних, продуктивних, інтеракційних видів іншомовної мовленнєвої діяльності та їх врахування у навчанні іноземної мови.

Тема 4. Методика формування англомовної граматичної компетентності.

Мета навчання граматики у школі. Характеристика граматичних навичок у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності. Роль знань на різних етапах формування граматичної навички. Підходи до відбору та організації граматичного матеріалу. Етапи формування, система вправ для формування граматичних навичок. Труднощі навчання англійської граматики. Засоби формування граматичної компетентності та контроль її сформованості.

Тема 5. Методика формування англомовної лексичної компетентності.

Мета та зміст навчання лексики у школі. Загальна характеристика лексичної компетентності. Види лексичного мінімуму, потенційний словник. Труднощі формування лексичної компетентності. Етапи, вправи і завдання формування лексичної компетентності. Засоби формування та контроль рівня сформованості лексичної компетентності.

Тема 6. Методика формування англомовної фонетичної компетентності.

Загальна характеристика іншомовної фонетичної компетентності. Труднощі формування фонетичної компетентності. Цілі формування фонетичної компетентності в учнів початкової,

основної і старшої школи. Етапи формування фонетичної компетентності. Засоби та контроль рівня сформованості фонетичної компетентності.

Тема 7. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні. Компетентність в аудіюванні та її складові. Визначальні риси аудіювання. Психофізіологічні механізми аудіювання. Фактори, які зумовлюють успішність аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Вимоги до текстів для навчання аудіювання. Етапи роботи з аудіотекстом. Способи контролю розуміння аудіотексту.

Тема 8. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні.

Читання та його психофізіологічні механізми. Компетентність у читанні та її складові. Цілі та програмові вимоги щодо формування компетентності у читанні. Вимоги до текстів для читання. Труднощі навчання читання іноземною мовою. Навчання техніки читання. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Види читання. Етапи роботи з текстом для читання. Способи контролю розуміння прочитаного.

Тема 9. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (діалогічне мовлення).

Психолінгвістичні особливості діалогічного мовлення. Компетентність у діалогічному мовленні та її складові. Місце діалогічного мовлення серед інших видів мовленнєвої діяльності. Програмові вимоги до оволодіння компетентності в діалогічному мовленні. Одиниця навчання діалогічного мовлення. Основні види діалогічних єдностей і функціональні типи діалогів. Етапи навчання діалогічного мовлення. Система вправ для навчання діалогічного мовлення. Засоби формування і контролю компетентності у діалогічному мовленні.

Тема 10. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (монологічне мовлення).

Загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності. Компетентність в монологічному мовленні та її складові. Психолінгвістичні особливості монологічного мовлення. Цілі формування компетентності у монологічному мовленні в учнів ЗЗСО. Типи монологічних висловлювань. Етапи формування компетентності у монологічному мовленні. Підсистема вправ і завдання для формування компетентності у монологічному мовленні. Засоби формування та контроль рівня сформованості компетентності у монологічному мовленні.

Тема 11. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в письмі.

Письмо і писемне мовлення. Письмо як вид мовленнєвої діяльності. Програмові вимоги до компетентності у письмі. Цілі формування компетентності у письмі учнів різних етапів навчання. Етапи навчання писемного мовлення. Система вправ для формування компетентності у письмі. Компетентність у техніці письма. Навчання техніки письма. Труднощі формування компетентності у техніці письма. Мовленнєва компетентність у письмі. Навчання письма як виду мовленнєвої діяльності. Типи письма і жанри писемного спілкування. Система вправ для формування мовленнєвої компетентності у письмі. Письмо як засіб навчання та контролю.

Тема 12. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в медіації.

Медіація як мовленнєва діяльність. Іншомовна мовленнєва медіаційна компетентність. Форми спілкування та види мовного посередництва. Методика формування англomовної компетентності у медіації. Типи вправ і завдань для навчання медіації. Приклади дидактичних засобів формування комунікативної компетентності та толерантності на заняттях з англійської мови. Деякі медіаційні стратегії при роботі з текстом.

Тема 13. Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови.

Організація і планування процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів закладів середньої освіти. Урок іноземної мови. Вимоги до уроку іноземної мови. Планування, підготовка і проведення уроку іноземної мови. Укладання плану-конспекту уроку. Аналіз уроку іноземної мови. Учитель іноземної мови.

Тема 14. Контроль та оцінювання рівня сформованості англomовної комунікативної компетенції учнів.

Цілі та об'єкт контролю у навчанні англійської мови. Функції контролю. Види та форми контролю. Вимоги до контролю. Засоби контролю. Тестовий контроль. Способи контролю мовленнєвих умінь. Оцінювання навчальних досягнень учнів.

Тема 15. Позакласна робота з англійської мови і культур.

Основні характеристики позакласної роботи з іноземної мови і культури. Мета і психолого-педагогічні аспекти позакласної роботи з іноземної мови і культури. Принципи організації позакласної роботи з іноземної мови і культури. Форми позакласної виховної роботи з іноземної мови. Тиждень іноземної мови і культури у школі. Проектна робота.

Тема 16. Сучасні технології навчання іноземних мов.

Технології програмованого навчання, технології інтенсивного навчання, драматико-педагогічні технології, “Тандем – технологія”, інтерактивні та ІКТ технології, інші).

Модуль 4. Психологія

Тема 1. Пізнавальні психічні процеси: чуттєве пізнання (відчуття та сприймання), пам'ять.

Чуттєве та раціональне пізнання. Взаємозв'язок пізнавальних психічних процесів. Види відчуттів. Особливості сприймання. Види пам'яті: механічна, логічна, сенсорна, короткочасна, оперативна, довготривала. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Умови ефективного запам'ятовування.

Тема 2. Пізнавальні психічні процеси: раціональне пізнання.

Мислення та уява: умови виникнення та розвиток в онтогенезі. Види мислення. Логічні операції. Види уяви. Індивідуальні особливості пізнавальних психічних процесів.

Тема 3. Увага.

Увага як стан свідомості, її функції та фізіологічні основи. Види уваги за спрямованістю та активністю свідомості: внутрішня та зовнішня увага, мимовільна, довільна та післядовільна увага. Статичні та динамічні властивості уваги. зосередженість, стійкість, обсяг, переключення, розподіл уваги, неувважність, розсіяність уваги. Проблема неувважності, її причини та способи подолання.

Тема 4. Емоції та почуття.

Поняття про емоційну (афективну) сферу психіки, її функції. Емоції, почуття, афекти, настрої, пристрасті, фрустрація. Взаємозв'язок афективної сфери з іншими проявами психіки людини: зв'язок емоцій та потреб. Емоції та почуття, їх диференціація. Фізіологічні основи переживання емоцій та почуттів, їх вісцеральні та експресивні прояви. Види емоцій та почуттів. Регуляція негативних емоційних станів.

Тема 5. Воля.

Поняття про волю, вольове зусилля. Функції волі: спонукальна та гальмівна. Вольові дії: мимовільні, довільні, прості та складні. Структура складної вольової дії. Розвиток волі в онтогенезі. Проблеми розвитку та формування волі. Вольова саморегуляція.

Тема 6. Мотивація.

Внутрішня та зовнішня мотивація, її вплив на результат діяльності. Мотивація досягнення успіху та мотивація уникнення невдачі. Основні причини низького рівня мотивації: відсутність розуміння смислу діяльності для себе та неадекватна самооцінка і страх невдачі. Вплив характеру взаємодії з дорослим на розвиток мотивації досягнення успіху або мотивації уникнення невдачі.

Тема 7. Особистість.

Диференціація та співвідношення понять «індивід», «особистість», «індивідуальність». Психологічна структура особистості. Спрямованість особистості. Типи спрямованості. Самосвідомість та «Я-концепція» особистості.

Тема 8. Індивідуально-типологічні особливості особистості.

Характеристика типів темпераменту. Роль темпераменту в діяльності людини. Враховування темпераменту у вихованні зростаючої особистості. Структура характеру, основні риси типового

характеру. Акцентуації характеру. Особливості виховання та формування характеру. Поняття про здібності. Прояв здібностей у діяльності людини. Класифікація видів здібностей.

Тема 9. Психічний розвиток і навчання.

Рушійні сили психічного розвитку. Види протиріч, що спонукають до розвитку. Фактори психічного розвитку. Психічний розвиток і навчання. Зони розвитку: актуального та найближчого. Поняття про вік та вікову періодизацію психічного розвитку.

Тема 10. Молодший шкільний вік.

Психологічна готовність дитини до навчання у школі. Загальна характеристика ситуації розвитку молодших школярів. Розвиток психічних процесів у молодшому шкільному віці. Формування особистості молодшого школяра. Врахування вікових особливостей в навчанні та вихованні.

Тема 11. Підлітковий вік.

Загальна характеристика ситуації та особливостей розвитку підлітка. Криза тринадцяти років. Стосунки підлітків з однолітками та дорослими. Розвиток пізнавальних психічних процесів підлітків. Формування особистості підлітка. Врахування вікових особливостей в навчанні та вихованні.

Тема 12. Старший шкільний вік.

Соціальна ситуація розвитку старшокласників. Розумовий розвиток у ранньому юнацькому віці. Особливості особистісного розвитку в ранньому юнацькому віці. Криза 17 років. Врахування вікових особливостей старшокласників у навчанні та вихованні.

Тема 13. Основи психології учіння, навчання та виховання.

Психологічний зміст учбової діяльності. Структура учбової діяльності: мотивація, учбова задача, учбова дія, контроль та самоконтроль, оцінка та самооцінка. Проблеми мотивації учіння. Навчання та його психологічні механізми. Структура навчання. Види і форми навчання. Проблема неуспішності, її причини, шляхи подолання та попередження. Психологічні механізми виховання. Виховний вплив та його ефективність. Вікові особливості виховання. Індивідуальний підхід у вихованні.

Тема 14. Педагогічне спілкування.

Стилі педагогічного спілкування. Шкільний конфлікт. Основні стилі поведінки при розв'язанні конфлікту. Шляхи попередження конфліктів. Стратегії конструктивного виходу з конфлікту. Булінг: стратегії подолання та профілактики.

Тема 15. Психологічний аналіз професійної компетентності педагога.

Сутність педагогічної діяльності: мета, предмет, об'єкт, мотиви, продукт та результат педагогічної діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності. Професійно важливі якості педагога. Стилі педагогічної діяльності. Професійне вигорання педагогів.

Модуль 5. Педагогіка

1. Тема: Педагогіка в системі наук про людину

Поняття про педагогіку як науку. Предмет і завдання педагогіки. Ретроспективний аналіз розвитку педагогіки. Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, освіта. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Педагогіка партнерства в умовах нової української школи. Завдання педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства. Поняття про народну педагогіку. Джерела і складові частини народної педагогіки.

2. Тема: Методика науково-педагогічного дослідження

Сутність науково-педагогічного дослідження. Визначення змісту етапів здійснення педагогічного дослідження: проблема, тема, мета, завдання, об'єкт, предмет, гіпотеза, накопичення наукового матеріалу (експериментальне дослідження), висновки. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень (теоретичні, емпіричні, експериментальні).

Загальна характеристика методів педагогічних досліджень: спостереження, педагогічний експеримент, бесіда, вивчення результатів діяльності, опитування, методи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.

3. Тема: Фактори й умови розвитку особистості учня

Поняття про особистість, індивідуальність. Процес розвитку особистості, біологічні та соціальні фактори розвитку особистості. Виховання як вирішальний чинник формування особистості.

Взаємообумовленість діяльності, спілкування та активності як необхідна умова розвитку особистості учня. Внутрішні й зовнішні рушійні сили процесу розвитку особистості. Особливості розвитку, соціалізації і формування особистості в умовах нової української школи.

4. Тема: Освітній процес як система і цілісне явище

Поняття про освітній, педагогічний, навчально-виховний процес: спільне та відмінне. Мета освітнього процесу в новій українській школі. Суб'єкти освітнього процесу нової української школи. Системність і цілісність як основні характеристики освітнього процесу. Особливості процесів виховання, навчання та розвитку особистості як складових освітнього процесу: цілі, завдання, зміст, форми і методи. Організація освітнього процесу на основі компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу в новій українській школі.

5. Тема: Особливості педагогічної діяльності. Ідеал вчителя в історії педагогіки

Педагогічна діяльність як особливий вид соціальної діяльності. Педагог як суб'єкт освітнього процесу нової української школи. Вимоги до особистості вчителя нової української школи. Функції вчителя. Особливості педагогічної діяльності: специфіка об'єкту, мети, творчий, колективний характер, специфіка результату. Професійна компетентність сучасного педагога. Суспільна зумовленість вимог до особистості вчителя. Ідеал вчителя в історії педагогіки.

6. Тема: Дидактика як галузь педагогіки

Предмет дидактики. Основні категорії дидактики: процес навчання, знання, уміння, навички, компетентності, викладання, учіння. Функції процесу навчання: навчальна, розвиваюча, виховна.

Структурні компоненти процесу навчання: цільовий; стимулюючо мотиваційний; змістовий, діяльнісний, контрольно-регулюючий, оцінно результативний. Структурні елементи викладання: планування, стимулювання, організація, контроль навчально-пізнавальної діяльності учнів. Структура процесу учіння: сприйняття, осмислення, розуміння, узагальнення (систематизація), закріплення (запам'ятовування), використання на практиці. Взаємозв'язок усіх елементів процесу навчання. Рушійні сили процесу навчання.

7. Тема: Принципи навчання в історії педагогічної думки та на сучасному етапі

Сутність категорій «закономірності навчання», «принципи навчання». Визначення принципів навчання як вимог до організації та здійснення процесу навчання.

Характеристика сучасної системи дидактичних принципів та шляхи їх реалізації: принцип виховуючого навчання; принцип розвиваючого навчання; принцип науковості; принцип доступності; принцип зв'язку навчання з життям, теорії з практикою; принцип наочності; принцип систематичності і послідовності; принцип цілеспрямованості (суспільної зумовленості); принцип активності та свідомості; принцип міцності знань; принцип індивідуального підходу у процесі навчання.

Принципи навчання в історії педагогіки.

8. Тема: Класно-урочна система, її переваги та недоліки

Поняття про форми організації навчання. Форми організації пізнавальної діяльності. Класно-урочна система навчання: переваги та не недоліки. Урок як основна форма організації навчального процесу класно-урочної системи. Дидактичні, психологічні, виховні та гігієнічні вимоги до уроку. Роль і місце позаурочних форм навчання у формуванні мотивації та пізнавального інтересу в умовах класно-урочної системи.

9. Тема: Зміст освіти в сучасному закладі загальної середньої освіти

Поняття про зміст освіти. Джерела змісту освіти: навчальний план, навчальна програма, підручники та навчальні посібники. Зміст освіти в сучасному закладі загальної середньої освіти, його основні компоненти. Суспільна зумовленість змісту освіти. Оновлення змісту освіти згідно з Концепцією нової української школи, заснованою на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві. Ключові компетентності нової української школи.

10. Тема: Методи, прийоми, засоби навчання

Сутність методів та прийомів навчання. Підходи до класифікації методів навчання. Класифікація на основі цілісного підходу до процесу навчання. Поняття про засоби навчання, їх характеристика та використання в навчальному процесі. Інформаційно-комунікативні засоби навчання.

Академічна свобода та творчість педагога у виборі методів та засобів навчання в умовах нової української школи. Вибір методів і засобів навчання в залежності від умов (мета уроку, зміст матеріалу, що вивчається, джерела інформації, навчальні можливості учнів).

11. Тема: Виховання в цілісному освітньому процесі

Сутність процесу виховання. Поняття про виховання як складову освітнього процесу. Особливості процесу виховання: цілеспрямованість, двосторонність, довготривалість та безперервність, варіативність результатів, багатофакторність. Виховання на цінностях як орієнтир нової української школи. Мета виховання в новій українській школі – формування всебічно розвиненої особистості, патріота, інноватора. Структурні компоненти виховання як діяльнісного процесу. Етапи виховного процесу за критерієм їх послідовності та відповідних педагогічних дій. Рушійні сили виховного процесу. Зовнішні та внутрішні протиріччя.

12. Тема: Механізми, закономірності та принципи виховання

Механізми виховання як шляхи розвитку мотиваційно-ціннісної сфери особистості в процесі засвоєння соціального досвіду. Механізми виховання, які складають основу розвитку ціннісно-мотиваційної сфери особистості: ідентифікація, емоційне обумовлювання, наслідування, мотиваційне опосередкування, конформність, вживання в соціальну роль, підтримання внутрішньої узгодженості поглядів.

Закономірності процесу виховання і їх роль у визначенні норм, які регламентують структуру, зміст і методику організації виховання. Особливості принципів виховання. Загальні організаційні принципи виховання: цілеспрямованість виховання, суспільна спрямованість виховання, опора на позитивне у вихованні, природовідповідність у вихованні, особистісний підхід у вихованні, виховання у діяльності і спілкуванні, свідомість і активність учнів у процесі виховання, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою й активністю школярів, виховання в колективі (створення виховуючого середовища), єдність педагогічних впливів (вимог), поєднання розумної вимогливості з повагою до особистості дитини.

Принципи національного виховання: гуманізація виховання, демократизація виховання, культуровідповідність виховання, етнізація виховання.

13. Тема: Формування свідомості особистості

Поняття про методи виховання. Прийоми виховання. Засоби виховання. Підходи до класифікації методів виховання. Умови оптимального вибору методів виховання з групи методів формування свідомості.

Характеристика методів формування свідомості: розповідь, бесіда, диспут, дискусія, навіювання, приклад. Вимоги до ефективного використання окремих методів цієї групи.

14. Тема: Організація діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки

Поняття про методи виховання. Прийоми виховання. Засоби виховання. Підходи до класифікації методів виховання. Умови оптимального вибору методів з групи методів організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки.

Характеристика методів організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки: громадська думка, створення виховуючих ситуацій, педагогічна вимога,

вправи, привчання, створення ситуації успіху, морального вибору, проекти. Вимоги до ефективного використання конкретних методів цієї групи.

15. Тема: Стимулювання поведінки і діяльності особистості

Поняття про методи виховання. Прийоми виховання. Засоби виховання. Підходи до класифікації методів виховання. Умови оптимального вибору методів з групи стимулювання поведінки і діяльності особистості виховання.

Характеристика методів стимулювання поведінки і діяльності особистості в умовах нової української школи згідно з принципами педагогіки партнерства, дитиноцентризму, особистісно-орієнтованого виховання. Вимоги до ефективного використання конкретних методів цієї групи.

16. Тема: Організаційні форми виховної роботи. Позакласна та позашкільна виховна робота в сучасних умовах

Поняття про організаційні форми виховання. Поняття про позакласну і позашкільну роботу в системі виховання цілісної особистості. Завдання, зміст і основні принципи позакласної та позашкільної роботи з учнями.

Вимоги до організації та проведення класної години (години спілкування), етичної бесіди, диспуту, змагань, конкурсів, олімпіад та ін. Заклади позашкільної освіти і основні напрями їх діяльності. Взаємозв'язок позакласної та позашкільної виховної роботи.

17. Тема: Соціальний розвиток особистості учня. Формування виховуючого середовища

Поняття про дитячий колектив, як засіб виховання. Вплив дитячого колективу на соціалізацію та формування особистості учня. Поняття про динаміку згуртування учнівського колективу. Поняття про актив. Органи самоврядування та лідер, як ознаки розвитку колективу. Роль і місце учнівського самоврядування в досягненні мети виховання. Характеристика стадій розвитку колективу. Зміст та напрями діяльності педагога, щодо згуртуванню дитячого колективу на різних стадіях його розвитку. Фактори розвитку колективу. Попередження негативних проявів поведінки окремих членів колективу (булінг, цькування, залякування).

18. Тема: Інтелектуальний розвиток особистості школяра. Ідея розумового виховання в історії педагогіки

Поняття інтелектуального розвитку та розумового виховання. Завдання розумового виховання. Зміст розумового виховання. Форми і методи формування пізнавально інтересу, наукового світогляду, ціннісного ставлення учнів до пізнання в процесі розумового виховання. Методика підготовки та проведення інтелектуальних ігор як КТС. Зміст розумового виховання в історії педагогіки.

19. Тема: Духовний розвиток особистості. Моральне виховання

Поняття про духовність і духовний розвиток особистості, духовні цінності. Система духовних цінностей: загальнолюдські, культурно-національні, громадянські, родинні, особистісні. Поняття про мораль та моральне виховання. Виховання в учнів ціннісного ставлення до себе та інших людей як провідні завдання морального виховання. Якості особистості в яких виявляється ціннісне ставлення до людей. Методика виховання в учнів загальнолюдських цінностей. Технологія підготовки та проведення етичних бесід та дискусій (диспутів) у процесі формування духовних цінностей сучасних учнів.

20. Тема: Основи правового виховання

Зміст та завдання правового виховання. Методи, форми, засоби правового виховання. Значення правового виховання в попередженні правопорушень серед учнівської молоді. Формування правосвідомості особистості, як провідне завдання правового виховання учнівської молоді. Цінності демократичного суспільства як зміст правового виховання. Традиційні та інноваційні методи правового виховання у новій українській школі. Зв'язок правового виховання з правовою освітою. Превентивне виховання, як складова правового виховання.

21. Тема: Виховання в учнів ціннісного ставлення до праці

Зміст трудового виховання. Форми і методи виховання в учнів ціннісного ставлення до праці. Працелюбність як національно-культурна цінність. Трудова діяльність як важливий фактор

цілісного фізичного, інтелектуального, соціального та духовного розвитку особистості. Виховний потенціал трудової діяльності. Сутність і завдання трудового виховання. Моральні якості, що визначають ставлення до трудової діяльності. Економічне виховання, його завдання, форми та методи здійснення.

22. Тема: Система профорієнтації в сучасній школі

Поняття профорієнтаційної роботи. Зміст та структура профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю. Профорієнтація в школі як організація і керівництво цілеспрямованою багаторічною діяльністю з формування в учнів готовності до свідомого професійного самовизначення та морально-психологічна підготовка до майбутньої професійної діяльності. Врахування вимог ринку праці, потреб та інтересів учнівської молоді при виборі форм і методів профорієнтаційної діяльності з учнями. Шляхи профорієнтації у навчальній, позакласній і позашкільній роботі.

23. Тема: Національно-патріотичне виховання у сучасній школі

Національна своєрідність виховання. Національно-патріотичне виховання як основний напрями виховання учнів, що відповідає нагальним вимогам і викликам сучасності та закладає основи для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу (patria) як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Мета, завдання, принципи національно-патріотичного виховання відповідно до «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (2022 р.).

Системна організація військово-патріотичного виховання учнівської Почуття патріотизму. Культура міжетнічних відносин.

Традиційні та інноваційні форми реалізації національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

24. Тема: Основи фізичного розвитку та формування ціннісного ставлення учнів до власного здоров'я

Поняття фізичного розвитку і виховання. Оздоровчі, освітні і виховні завдання фізичного розвитку. Виховання в учнів ціннісного ставлення до власного фізичного здоров'я. Зміст фізичного виховання. Народні педагогічні та сучасні засоби фізичного загартування підростаючого покоління.

Форми і методи виховання в учнів ціннісного ставлення до власного фізичного здоров'я. Методика виховання здорового способу життя дітей у сім'ї і школі. Позакласна і позашкільна фізкультурно-оздоровча діяльність учнів.

25. Тема: Екологічне виховання

Поняття про екологічне виховання, його основні завдання. Зміст екологічного виховання (ціннісне ставлення до природи).

Екологічне виховання як складова духовної культури. Екологічна свідомість, екологічна культура, екологічна поведінка, екологічна відповідальність. Ціннісне ставлення особистості до природи як умова сталого розвитку суспільства, узгодження економічних, екологічних і соціальних чинників розвитку.

Шляхи і засоби екологічного виховання у навчальній, позакласній і позашкільній роботі. Зв'язок екологічного виховання з екологічною освітою.

26. Тема: Духовний розвиток особистості. Естетичне виховання

Поняття про духовність і духовний розвиток, духовні цінності особистості. Система духовних цінностей: загальнолюдські, культурно-національні, громадянські, родинні, особистісні. Поняття про естетичне виховання. Виховання в учнів ціннісного ставлення до мистецтва. Естетичне виховання як складова духовної культури. Шляхи і засоби естетичного виховання у навчальній, позакласній і позашкільній роботі. Форми і методи естетичного виховання. Мистецтво як основний чинник естетичного виховання. Естетичне виховання на народних традиціях, національному мистецтві, фольклорі тощо.

27. Тема: Напрями і форми роботи класного керівника

Зміст педагогічної діяльності класного керівника. Функції класного керівника: виховна, розвиваюча, організаторська, стимулююча, діагностична, соціальна, координаційна, методична. Права і обов'язки класного керівника.

Напрями організаційно-педагогічної діяльності класного керівника: вивчення учнів, формування виховуючого колективу, координація педагогічних вимог учителів-предметників, налагодження педагогічної взаємодії з батьками і громадськістю.

28. Тема: Планування виховної роботи класного керівника

Планування як спільна діяльність класного керівника, учнів і дорослих щодо визначення цілей, змісту й способів організації виховного процесу. Вимоги до плану роботи класного керівника. Види планування: перспективне, оперативне, поточне. Структура плану. Форми планів.

29. Тема: Взаємодія сім'ї та школи

Виховання у сім'ї – першооснова розвитку дитини як особистості. Єдність виховних впливів сім'ї та школи. Основні принципи педагогіки партнерства в системі взаємодії вчителя та батьків учнів. Сучасні форми, методи ефективної взаємодії школи і сім'ї у вихованні дітей та молоді

Спільна діяльність школи, сім'ї, громадськості з організації дозвілля дітей, надання їм допомоги у навчанні, створенні умов для правильного сімейного виховання, оволодінні суспільним досвідом, збереженні та розвитку національних звичаїв і традицій.

Шляхи підвищення рівня педагогічної культури батьків. Нетрадиційні форми роботи з батьками (організація консультпунктів з проблем сімейного виховання, конференції батьків з обміну досвідом, семінари-практикуми з відродження національних традицій в сім'ях, вихідний день в школі разом з батьками і дітьми та ін.) у поєднанні з традиційними (народні університети педагогічних знань для батьків, педагогічний всеобуч та ін.).

30. Тема: Сучасні тенденції розвитку освіти та педагогічної думки в Україні

Відродження традицій української національної системи виховання, освіти і педагогіки. Офіційно-нормативні документи, що регламентують діяльність закладів освіти: Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту». Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Провідні напрямки сучасної педагогічної науки в Україні: педагогіка партнерства, особистісно-зорієнтована педагогіка, дитиноцентрована педагогіка тощо.

7. Запитання до екзамену

Модуль 1. Теорія англійської мови

Теоретична фонетика англійської мови

1. Phonic substance of language and ways of its analysis and description. Phonetics. Pronunciation norm of English
2. Phonological and phonetic features of RP as the British English pronunciation standard
3. Phonological and phonetic features of General American as the American English pronunciation standard
4. Word stress as a component of sound structure of English

Теоретична граматики англійської мови

5. Grammar in the system of language. Lingual levels and their units. Analytical and synthetical languages. Parts of speech
6. Noun: general characteristics and grammatical categories
7. Verb: general characteristics and grammatical categories
8. Phrase. General characteristics. Types of phrases
9. Sentence. General characteristics, classification of sentences. Parts of sentence

Лексикологія англійської мови

10. English Etymology: native words and borrowed words
11. General characteristics of the English vocabulary. Variants and dialects of English
12. Word-building. Affixation: prefixation, suffixation
13. English Phraseology

Стилістика англійської мови

14. Word and its meaning. Expressive means of semasiology.
15. Lexical expressive means and stylistic devices. Syntactic stylistic means

Модуль 2. Англійська мова

ТЕМАТИКА ДЛЯ УСНОЇ РОЗМОВНОЇ ТЕМИ

1. Shaping a personality:

- the role of personal background and appearance;
- innate (genetic) and acquired (environmental, experiential) traits of character;
- the impact of family, education and culture on one's personality.

2. Adult lifestyle options. Marriage and family life:

- kinds of families in Ukraine/English-speaking countries;
- family and society: current views on marriage and adult lifestyles (a country of the student's choice);
- a generation gap: how to avoid possible complications in family relationships.

3. Food and eating habits:

- Ukrainian/British/American national cuisine (a country of the student's choice);
- eating habits (meals, dishes), eating out;
- guidelines for healthy eating.

4. Health protection and promoting healthy lifestyles:

- typical health problems and their treatment;
- keeping fit: how to improve resistance to disease and maintain wellness; fitness and active lifestyles;
- the system of health protection in Ukraine / English-speaking countries (a country of the student's choice).

5. Homes and housing:

- living conditions and types of houses in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice);
- inside the house, furnishing;
- utilities; household chores.

6. In the city:

- advantages and disadvantages of living in the city; facilities;
- getting around the town, public transportation
- short-distance travelling, sightseeing (Ukraine/ an English-speaking country - a country of the student's choice).

7. Cinema art:

- major cinema genres, history of Ukrainian/American/British cinema (a country of the student's choice);
- famous films, directors, actors;
- your favorite film/actor.

8. Mass media in Ukraine/the USA/the UK (a country of the student's choice):

- the role and functions of mass media;
- the Ukrainian/the British/the American press/TV;
- electronic media.

9. The Ukrainian/British/American character (a country of the student's choice):

- national and ethnic traits; stereotypes and ways of eliminating them;
- public holidays and folk festivals;
- customs and traditions.

10. The system of schooling in the USA / the UK / Ukraine:

- stages of education: primary, secondary;
- school organization: types of schools, curricula, subjects, examinations, school discipline, extracurricular activities;
- the role of school in the upbringing of children.

11. The system of higher education in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice):

- types of institutions of higher learning;
- curricula, syllabuses, courses, tests and exams, degrees;
- student life.

12. Teacher and society:

- the requirements for the teacher's professional and moral qualities;
- the teacher's role and place in the schooling and upbringing of young generation;
- what learning activities you consider the most and the least useful.

Модуль 3. Методика викладання англійської мови

**Кваліфікаційні завдання з методики викладання англійської мови
до кваліфікаційного екзамену 2023-2024 н.р.**

Кваліфікаційне завдання № 1

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 7-го класу за темою «Home. Doing Chores» (Карпюк О.Д. Англійська мова (7-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2020. С.48-51);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- детально розробити фрагмент уроку з навчання вимови (робота з піснею, вп.8, ст.51);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної фонетичної компетентності учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 2

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 6-го класу з теми “Crime” (Tina Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. P. 84-86);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання граматики (*reported speech*, p. 86) із застосуванням розроблених самостійно засобів навчання, у т.ч. із застосуванням інтернет-платформ;

- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної граматичної компетентності учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 3

- розробити схематичний план-конспект уроку для 6-го класу з теми «Ambition» (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. P. 55-57);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання монологічного мовлення на матеріалі тексту (с. 57), передбачити застосування опор для навчання монологічного висловлювання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 4

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Youth Lifestyle. Modern Youth Clubs» (Unit 6. Lesson 56) (Морська Л.І. Англійська мова (9-й рік навчання) (English (year 9): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Астон, 2017. С. 210-214).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання говоріння за однією з інтерактивних технологій;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетентності в говорінні учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 5

- розробити схематичний план-конспект уроку для 8-го класу з теми «Music is Heard Everywhere» Lesson 2. Unit 3 (Карпюк О.Д. Англійська мова (8-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.137-141).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання аудіювання з використанням мультимедійних технологій;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетентності в аудіюванні учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 6

- розробити схематичний план-конспект уроку для 4-го класу з теми «It's my life». Unit 1. Lessons 3-4 (Карпюк О.Д. Англійська мова: підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.16-17).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання письма (впр. 3, с.17) на основі власно розроблених опор.
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у письмі у початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 7

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Choosing a Job». Unit 5. (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. С.60).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання діалогічного мовлення (опис і порівняння професій);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усній взаємодії учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 8

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Science» Unit 9. Gadgets. (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. С.97-97).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити початок уроку. Обов'язково передбачити проведення фонетичної та/або мовленнєвої зарядки;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 9

- розробити схематичний план-конспект уроку для 3-го класу з теми «Can you help me?» (Губарева С.С. Англійська мова: підруч.для 3 класу закл.загал.серед.освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. Unit 8, Lessons 1-2, pp.125-127).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання граматики (*some / any* із злічуваними й незлічуваними іменниками) за допомогою мультимедійних технологій;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання граматики англійської мови учнів початкової школи.

Кваліфікаційне завдання № 10

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Preparing for the Future» Unit 3.2 Make your decision (Англійська мова для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням англійської мови: підручник для 9 кл. загальноосвітніх навч. закладів /Л.В. Калініна, Т.В.Самойлюкевич. К.: Генеза, 2017. С. 85-90);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання писемного мовлення з використанням власно виготовлених засобів навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у письмі в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 11

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Steer for Career» Unit 3, Lesson 7 (Любченко О.С. Англійська мова (9-й рік навчання). Підруч. для 9 кл. загальноосвітніх навч. закладів. English. Year 9. A textbook for the ninth form of secondary schools. Харків: Вид.група «Основи», 2017. С. 65-67);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з контролю розуміння прочитаного з використанням власно підготовлених засобів контролю;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 12

- розробити схематичний план-конспект уроку для 4-го класу з теми «Our World» (К.Г.Мітчелл, М.Малкогані. Англійська мова: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: Вид-во «Лінгвіст», 2021. С.76-77);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання переглядового читання з використанням власно підготовлених засобів навчання (впр.1, с. 76);

- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у читанні в початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 13

- розробити схематичний план-конспект уроку для 5-го класу з теми “Weather” Unit 3 Lessons 3-4 (Англійська мова : 5-й рік навчання. Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). / А. Коршунова, Ю. Михайлова, Д. Фролова, В. Якушко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. С. 47-49).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з організації та проведення зоро-слухового диктанту на основі двох перших абзаців тексту із впр.2а, ст.48) з використанням власно виготовленої зорової наочності;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетенції в письмі в учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 14

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Keep in Touch» Unit 4 “Science Magic”. (Несвіт А.М. Англійська мова (9-й рік навчання) – English (Year 9): підручник для 9 кл закладів загальної середньої освіти: К.: Генеза, 2017. С.97-102);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання потенційного словника з використанням власно виготовлених засобів навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 15

- розробити схематичний план-конспект уроку для 6-го класу з теми «Adventures» Unit 2 (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. P. 18-20);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з реалізації контролю володіння граматичним матеріалом Past Continuous Tense з використанням власно підготовлених засобів контролю (за формою контроль повинен бути індивідуальним, письмовим, одномовним);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 16

- розробити схематичний план-конспект уроку для 4-го класу з теми «Smart World. Smart Time» (К.Г.Мітчелл, М.Малкогані. Англійська мова: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: Вид-во «Лінгвіст», 2021. С.85-86);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з тестового контролю розуміння тексту впр. 1, с. 86 за власно розробленими тестовими завданнями різних типів;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики тестування учнів початкової школи.

Кваліфікаційне завдання № 17

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 7-го класу з теми “Money” (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. Unit 7. С.74-75);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку із семантизації лексики, використовуючи різні способи семантизації;

- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 18

- розробити схематичний план-конспект уроку для 8-го класу з теми «Do you need a Book?» Unit 3. Lesson 1. (Карпюк О.Д. Англійська мова (8-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.114-118);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання монологічного мовлення з використанням власно виготовлених засобів навчання (опор);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усному продукуванні в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 19

- розробити схематичний план-конспект уроку в 2 класі з теми «Clothes» (Мітчелл Г.К. Англійська мова. English. Підручник для 2 кл. загальноосв. навч. закладів (з аудіосупроводом). К.: Видавництво «Лінгвіст», 2019. Unit 8. С.92-94).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання техніки читання (впр. 1, с.92);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання читання англійської мови учнів початкової школи.

Кваліфікаційне завдання № 20

- розробити схематичний план-конспект уроку з теми «Sports from A to Z» (Unit 3. "A Sound Mind in a Sound Body"), (Карпюк О.Д. Англійська мова (7-й рік навчання) – English (Year 7): підручник для закладів загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2020. С. 100-105);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання аудіювання (впр. 1, 2, с.100-101), під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в аудіюванні в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 21

- розробити схематичний план-конспект уроку з теми «New Year Presents». (Губарева С.С. Англійська мова: підруч.для 2 класу закл.загал.серед.освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. Unit 4, Lesson 6, С.65).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання активного лексичного матеріалу із використанням ігрових прийомів;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності в початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 22

- розробити схематичний план-конспект уроку з теми «What a Great Job!». Unit 6. (Дж.Коста, М.Вільямс. Англійська мова (6-й рік навчання): підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Лінгвіст, 2023. С.36-37).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання вимови (впр.4, с.37), під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної фонетичної компетентності в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 23

- розробити схематичний план-конспект уроку для 5-го класу з теми «Food» Unit 7 (Англійська мова : 5-й рік навчання. Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). / А. Коршунова, Ю. Михайлова, Д. Фролова, В. Якушко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. С. 130-132);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання діалогічного мовлення (впр.3а, b, с.130-131) під час якого використовувати самостійно підготовлені опори;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усній інтеракції в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 24

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 6-го класу з теми “Crime” (Tina Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. P. 92-93);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання писемного мовлення (*електронного листа*), під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності.

Кваліфікаційне завдання № 25

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Spark in the Dark» Unit 5, Lesson 8 (Любченко О.С. Англійська мова (9-й рік навчання). Підруч. для 9 кл. загальноосвітніх навч. закладів. English. Year 9. A textbook for the ninth form of secondary schools. Харків: Вид.група «Основи», 2017. С. 112-114);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання пасивного граматичного мінімуму, під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- теоретично обґрунтувати розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної граматичної компетентності в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 26

- розробити схематичний план-конспект уроку «Health and Body Care». Unit 4. (Карпюк О.Д. Англійська мова: підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.70-71);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання діалогічного мовлення, під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усній інтеракції в початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 27

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Great Britain». Unit 2. Lesson 50. (Морська Л.І. Англійська мова (9-й рік навчання) (English (year 9): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Астон, 2017. С. 194-197);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання вивчаючого читання з використанням власно підготовлених засобів контролю (тести);

- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у читанні в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 28

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Choosing a Job», Unit 5. (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. P. 58-61);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- обов'язково включити у план-конспект та детально розробити фрагмент з навчання письма (*An application letter*, ст.61);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетенції у письмі учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 29

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Visitors to Kyiv» Unit 6. My Capital City (Пахомова, Т., Бондар, Т. (2020). *Joy of English 7* (с. 108). К.: Методика Паблішинг);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання медіації;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 30

- розробити схематичний план-конспект уроку для учнів 4 класу з теми «Smart World (4)» (К.Г.Мітчелл, М.Малкогані. Англійська мова: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: Вид-во «Лінгвіст», 2021. С. 111-112);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання читання (вп. 1, с. 112), розробивши завдання для передтекстового, текстового та післятекстового етапів;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у читанні в початковій школі.

Модуль 4. Психологія

1. Обґрунтуйте важливість цілеспрямованої організації сприймання учнями навчального матеріалу. Розкрийте загальні правила організації ефективного сприймання. Продемонструйте прийоми, які дозволяють пересвідчитись, що учні свідомо сприймають навчальний матеріал. Проаналізуйте доцільність врахування індивідуальних особливостей сприймання учнів.
2. Обґрунтуйте важливість керування увагою учнів різного віку в процесі навчання. Охарактеризуйте загальні методи активізації уваги учнів. Продемонструйте прийоми, які вчитель може застосувати для запобігання розсіюванню уваги учнів. Визначте основні причини неуважності учнів та відповідні дії вчителя щодо їх усунення.
3. Проаналізуйте види запам'ятовування з точки зору їх продуктивності. Розкрийте психологічний зміст умов, що впливають на ефективність запам'ятовування навчального матеріалу учнями. Продемонструйте прийоми ефективного запам'ятовування.
4. Обґрунтуйте важливість етапу осмислення й розуміння навчального матеріалу в процесі засвоєння знань учнями. Розкрийте роль розвитку критичного мислення у підвищенні активності розумових процесів учнів. Проаналізуйте внутрішні установки вчителя, важливі для розвитку

- критичного мислення учнів. Продемонструйте вправи, що сприятимуть розвитку навичок критичного мислення в учнів середніх класів.
5. Визначте роль уяви в навчальній діяльності. Охарактеризуйте вікові особливості уяви учнів. Змодельуйте прийоми розвитку уяви школярів на прикладі вашого фаху.
 6. Обґрунтуйте значення підтримання пізнавального інтересу учнів для підвищення ефективності навчання. Визначте загальні методи стимулювання пізнавального інтересу на уроці. Продемонструйте прийоми стимулювання зацікавленості учнів під час уроку, а також прийоми пробудження інтересу до предмету.
 7. Поясніть причини зниження мотивації до навчання в учнів. Охарактеризуйте стратегії, які допомагають підвищити значимість навчального контенту для учнів. Продемонструйте прийоми спрямовані на довизначення учбової задачі учнями.
 8. Розкрийте психологічний зміст поняття "стрес" в контексті навчального процесу. Проаналізуйте основні джерела стресу сучасних школярів. Визначте основні стратегії зниження стресу учнів. Продемонструйте прийоми зниження рівня стресу учнів, які вчитель може використати під час уроку.
 9. Розкрийте зміст поняття емоційний інтелект. Охарактеризуйте специфіку роботи вчителя із своїми емоціями в складних психолого-педагогічних ситуаціях. Продемонструйте прийоми емоційної саморегуляції.
 10. Обґрунтуйте необхідність цілеспрямованого розвитку волі у школярів. Охарактеризуйте особливості волі та вольових якостей школярів різного віку. Визначте шляхи та умови розвитку вольової саморегуляції учнів.
 11. Розкрийте зміст поняття «індивідуальний підхід в навчанні». Визначте індивідуальні особливості учнів, які має враховувати вчитель в межах індивідуального підходу. Охарактеризуйте загальні прийоми індивідуалізації в навчанні. Продемонструйте врахування психофізіологічних особливостей учнів.
 12. Проаналізуйте вияви неадекватно заниженої та неадекватно завищеної самооцінки школярів та її співвіднесення з типом темпераменту та рівнем домагань особистості. Продемонструйте стратегії та прийоми, які будуть корисними для пасивних учнів, які бояться поразки. Змодельуйте ситуацію оптимальної педагогічної взаємодії із занадто самовпевненими учнями.
 13. Обґрунтуйте необхідність врахування вчителем типу темпераменту школярів в навчанні. Продемонструйте стратегії корекції вимог до учня в залежності від його темпу діяльності та рівня тривожності. Змодельуйте ситуації оптимальної педагогічної взаємодії вчителя з учнями-холериками.
 14. Проаналізуйте особливості психічного розвитку в підлітковому віці та їх вплив на навчальний процес. Визначте типові поведінкові прояви підлітків. Сформулюйте правила психологічно коректного спілкування з підлітками в напружених ситуаціях та визначте основні засоби корекції труднощів у взаємодії з ними.
 15. Охарактеризуйте причини та особливості «кризи ідентичності» в юнацькому віці. Презентуйте варіанти становлення особистісної ідентичності юнаків. Розкрийте зміст стратегій взаємодії вчителя із старшокласниками, метою яких є подолання кризи ідентичності в юнацькому віці.

16. Розкрийте психологічні особливості взаємовідносин та спілкування підлітків з дорослими та однолітками. Обґрунтуйте значення соціальних зв'язків підлітка для формування його ідентичності. Проаналізуйте вплив стилю спілкування дорослих на труднощі взаємодії з підлітками.
17. Обґрунтуйте значення особистісного та професійного самовизначення у ранньому юнацькому віці для віднаходження особистістю свого місця в дорослому світі. Проаналізуйте сучасні підходи до профорієнтаційної роботи зі старшокласниками.
18. Проаналізуйте психологічні особливості здобуття вчителем авторитету в учнів. Визначте якості особистості, на яких ґрунтується авторитет вчителя, роль ефекту першого враження та неочевидні помилки вчителя, які можуть зруйнувати авторитет. Здійсніть рефлексію власного досвіду здобуття авторитету у класу під час виробничої практики.
19. Охарактеризуйте психологічні особливості педагогічного спілкування. Визначте тип позиції, яку має займати учитель по відношенню до учня в спілкуванні для перетворення останнього на активного співучасника освітнього процесу. Дайте характеристику основним стилям педагогічного спілкування та спрогнозуйте їх ефективність у взаємодії вчителя і учнів.
20. Проаналізуйте комунікативні бар'єри, що ускладнюють педагогічну взаємодію вчителя і учнів. Визначте психологічні фактори, що спричиняють ускладнення в процесі спілкування з учнями. Сформулюйте правила продуктивного слухання у педагогічному спілкуванні.
21. Обґрунтуйте важливість створення вчителем сприятливого психологічного клімату в учнівській групі. Визначте суттєві ознаки здорового психологічного клімату та фактори, що мають вплив на його створення вчителем. Розкрийте зміст техніки «описовий зворотній зв'язок» для створення сприятливого психологічного клімату на уроці.
22. Охарактеризуйте рівні розвитку учнівської групи. Розкрийте зміст проблеми групової згуртованості та її зв'язок із психологічною сумісністю, соціально-психологічним кліматом та рівнем конфліктності в групі. Здійсніть рефлексію власного досвіду під час виробничої практики: визначте суттєві характеристики, які дозволили вам як спостерігачеві визначити рівень розвитку учнівської групи, змодельуйте заходи, які були б доцільними для її згуртування.
23. Обґрунтуйте необхідність особливої уваги вчителя до учнів із соціометричними статусами «лідера» та «ізольованого». Розкрийте психологічний зміст проблеми відчуження «ізольованих» учнів. Проаналізуйте психологічний зміст роботи вчителя спрямованої на подолання відчуження «новачків» та їх включення у конструктивні взаємини класу.
24. Проаналізуйте особливості впливу групи на особистість та особистості на групу. Обґрунтуйте вплив референтної групи на розвиток особистості підлітка. Наведіть приклади вияву конформності та нонконформності зростаючої особистості в групі ровесників.
25. Презентуйте психологічну характеристику внутрішньогрупового конфлікту. Обґрунтуйте оптимальні методи подолання конфлікту в учнівській групі. Розкрийте зміст медіації, як тактики взаємодії вчителя зі школярами-учасниками конфлікту.
26. Розкрийте психологічний зміст явища булінгу. Охарактеризуйте вікові особливості булінгу та ознаки, що можуть свідчити про його наявність в учнівській групі. Презентуйте алгоритм надання допомоги дитині, яка потерпає від булінгу. Визначте суть профілактики булінгу.

27. Визначте типові причини конфліктів у взаєминах учнів і вчителів. Наведіть найбільш конструктивні способи поведінки вчителя у педагогічному конфлікті. Змодельуйте тактики та стратегії припинення вчителем «проблемної поведінки» на уроці. Сформулюйте правила, яких має дотримуватись вчитель для ефективного врегулювання конфліктів з учнями.

28. Охарактеризуйте види психолого-педагогічних виховних впливів. Проаналізуйте психологічні механізми, які забезпечують перехід зовнішнього впливу у внутрішню потребу вихованця. Визначте умови, що впливають на ефективність виховного впливу. Розкрийте психологічні особливості здійснення виховного впливу на учнів молодшого шкільного, підліткового, старшого шкільного віку.

29. Охарактеризуйте психологічні особливості стилів педагогічної діяльності. Поясніть їх переваги та недоліки. Здійсніть рефлексивний аналіз власного стилю педагогічної діяльності.

30. Обґрунтуйте важливість розвитку психологічної компетентності педагога. Розкрийте зміст психологічної компетентності. Здійсніть рефлексивний аналіз актуального рівня власної психологічної компетентності.

Модуль 5. Педагогіка

1. Обґрунтуйте необхідність оволодіння педагогічною теорією для ефективного виконання функцій класного керівника.

2. На прикладі обраної проблеми сформулюйте тему та охарактеризуйте усі складові структури науково-педагогічного дослідження.

3. Обґрунтуйте роль виховання як вирішального фактору розвитку особистості учня.

4. Розкрийте роль особистості вчителя в організації та здійсненні ефективного цілісного педагогічного процесу.

5. Доведіть суспільну зумовленість мети виховання., використовуючи приклади з історії зарубіжної та вітчизняної педагогіки. Окресліть специфіку мети виховання в сучасних українських реаліях.

6. Обґрунтуйте суспільну зумовленість вимог до особистості вчителя в різні історичні періоди (за працями М. Квінтіліана, Я. Коменського, А. Дістервега, К. Ушинського, А. Макаренка, В. Сухомлинського) та на сучасному етапі.

7. Обґрунтуйте необхідність оволодіння вчителем загальнодидактичними знаннями (основні категорії дидактики, закономірності, принципи, форми, методи, засоби навчання тощо) для ефективного викладання. Розкрийте взаємозв'язок ефективності викладання та учіння в процесі навчання.

8. Зробіть ретроспективний аналіз визначення дидактичних принципів в історії педагогічної думки (в ідеях Я. Коменського, А. Дістервега, К. Ушинського, В. Сухомлинського). Розкрийте шляхи реалізації принципів навчання у сучасній школі.

9. Проаналізуйте класно-урочну систему як систему навчання, яка ґрунтується на філософії «усіх навчати всьому» та її можливості у сучасній школі відповідно до сучасної концепції навчання. Обґрунтуйте необхідність урахування вимог диференціації та індивідуалізації навчального процесу

під час вибору та використання різних форм організації навчання з метою підвищення ефективності навчально-виховного процесу у сучасній школі, доведіть залежність результативності навчання від оптимального вибору форм навчання.

10. Доведіть суспільну зумовленість змісту освіти. Обґрунтуйте взаємозв'язок джерел змісту освіти (навчального плану, навчальної програми, навчального підручника).

11. Обґрунтуйте особливості вибору та використання методів, прийомів, засобів навчання. Наведіть приклади переходу методу в прийом, прийому в метод.

12. Визначте сутність «виховання» як динамічного складного педагогічного явища та окресліть його соціальну зумовленість; вкажіть об'єктивні та суб'єктивні фактори, які впливають на процес виховання; відтворіть структурну схему виховного процесу та обґрунтуйте зв'язки між його компонентами.

13. Розкрийте роль знання механізмів, закономірностей та принципів виховання в діяльності класного керівника.

14. Продемонструйте на конкретних ситуаціях взаємозв'язок між завданням процесу виховання, методами, засобами та прийомами виховання. За яких умов є ефективним використання методів бесіди та дискусії (диспуту).

15. Продемонструйте підбір ефективних методів, прийомів, засобів виховання для формування навичок і звичок правильної поведінки.

16. Розкрийте умови ефективного використання методів змагання, покарання, заохочення з метою стимулювання поведінки і діяльності особистості учня, підтвердивши це прикладами.

17. Розкрийте спільне та відмінне в методиці підготовки та проведення етичної бесіди та дискусії (диспуту).

18. Порівняйте погляди А. Макаренка та В. Сухомлинського на формування колективу як засобу виховання особистості та екстраполуйте їх на сьогоднішній день.

19. Запропонуйте систему виховної роботи (форми, методи, засоби, суб'єкти розумового виховання) щодо формування наукового світогляду для учнів основної школи.

20. Запропонуйте систему виховної роботи (форми, методи, засоби, суб'єкти морального виховання) щодо формування ціннісного ставлення до себе та інших у старшокласників.

21. Запропонуйте систему виховної роботи (форми, методи, засоби, суб'єкти естетичного виховання) щодо формування естетичної культури в основній школі.

22. Запропонуйте систему виховної роботи (форми, методи, засоби, суб'єкти виховання) щодо розв'язання завдань трудового виховання в основній школі.

23. Розкрийте роль і місце профорієнтаційної роботи в системі виховної роботи класного керівника.

24. Запропонуйте систему виховної роботи школи (форми, методи, засоби, суб'єкти виховання) щодо розв'язання завдань національно-патріотичного виховання в сучасних умовах.

25. Розкрийте розвиток ідеї фізичного виховання в історії педагогічної думки. Окресліть специфіку фізичного виховання учнів у сучасних умовах.
26. Запропонуйте систему виховної роботи (форми, методи, засоби, суб'єкти виховання) щодо формування екологічної культури учнів основної школи.
27. Розкрийте зміст діяльності класного керівника по згуртуванню класного колективу.
28. Розкрийте технологію планування виховної роботи класного керівника. Вкажіть вимоги до планування виховної роботи в класі.
29. Запропонуйте систему ефективної взаємодії сім'ї та школи з реалізації завдань всебічного гармонійного розвитку школяра.
30. Розкрийте роль індивідуальних та колективних форм методичної роботи у школі щодо розвитку компонентів педагогічної майстерності вчителя.

8. Список рекомендованої літератури для підготовки

Теорія англійської мови Теоретична граматики

1. Харітонов І.К. Теоретична граматики англійської мови. Вінниця: Нова книга, 2008. 352с. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=OR0RCgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f>
2. Алексеева І.О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови. Вінниця: Нова книга, 2007. 328с. URL: <https://ur.ua1lib.org/book/2651499/bbc0ab>
3. Гладуш Н.Ф. Теоретична граматики сучасної англійської мови в таблицях: Навч. посібник. Київ: ТОВ «ВТС Принт», 2012. 188с.
4. Волкова Л. М. Теоретична граматики англійської мови: Сучасний підхід : : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] ; [англ. мовою]. К. : Освіта України, 2009. 256 с.
5. Воронцова Н.Г. Теоретична граматики англійської мови : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] ; [англ. мовою] . Крмеенець: ВЦ КОГПІ, 2014. 302 с.
6. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge University Press, 2019. 582p.

Лексикологія

1. Arnold I.V. The English Word. M., 1986.
2. Crystal D. Words, Words, Words. - Oxford University Press, 2007.
3. Ginsburg R.S. and others. A course in Modern English Lexicology. M., 1979.
4. Griffiths P. An Introduction to English Semantics and Pragmatics. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006.
5. Halliday M. & Yallop C. Lexicology: A Short Introduction. London – New York: Continuum, 2007.
6. Jackson H., & Amvela E. Z. An Introduction to English Lexicology (3rd ed.). Bloomsbury Publishing, 2021.
7. Jackson H. & Ze Amvela E. Words, Meaning and Vocabulary. An Introduction to Modern English Lexicology, 2nd edition. London: Continuum, 2007.
8. Lipka L. An Outline of English Lexicology. Lexical Structure, Word Semantics, and Word-Formation, 2nd edition. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1992.
9. Rayevskaya N. N. English lexicology. K.: Visca skola, 1979.

Стилістика

1. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2005. 224 с.

2. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
3. Жуковська В.В. English Stylistics: Fundamentals of Theory and Practice. Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І.Франка. 2010. 239 с.
4. Кібальнікова Т.В. Стилістика англійської мови: Навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземних мов вищих навчальних закладів. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2019. 133 с.
5. Мороховський А. Н., Воробйова О.П., Лихошерст Н.І., Тимошенко З.В. Стилістика англійської мови. К.: Вища школа, 1991.
6. Galperin I.R. Stylistics. М.: Higher school, 1981.
7. Kibalnikova T. Philological analysis of non-fiction texts: Навчально-методичний посібник для студентів IV курсу факультету іноземних мов, Спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2018. 88 р.
8. Kukharenko V.A. Book of Practice in Stylistics. Вінниця: Вища школа, 2000.

Теоретична фонетика

1. Lectures in Theoretical Phonetics of English /V. Yu. Parashchuk. Kirovohrad: KSPU, 2000.
2. A Dictionary of Linguistics and Phonetics /Ed. by David Crystal. 4th edition. Oxford: Basil Blackwell, 1997. 426 p.
3. Celce-Murcia Marianne, Brinton Donna M., Goodwin Janet M. Teaching Pronunciation: a Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. 428 p.
4. Cruttenden Alan. Intonation. Cambridge: Cambridge University Press, 1986. 222 p.
5. Gimson Alfred Charles, Cruttenden Alan. Gimson's Pronunciation of English. Fifth Edition. Revised by A. Cruttenden. London: Edward Arnold, 1994. 304 p.
6. Roach Peter. English Phonetics and Phonology. A practical course. Cambridge University Press. Second edition, 1995. 262 p.
7. The Cambridge Encyclopaedia of Language/Ed. by David Crystal. 2nd edition. Cambridge University Press, 1997. 480 p.
8. Wells John C. Accents of English. Volumes 1-3. Cambridge: Cambridge University Press, 1982.

Вимовні словники

1. English Pronouncing Dictionary. Originally compiled by Daniel Jones. 15th edition. Edited by Peter Roach and James Hartman. Cambridge University Press, 1997. 559 p.
2. Wells, J. C. Longman Pronunciation Dictionary. Longman Group UK Limited. Eighth impression. 2000.

Англійська мова

1. Іваненко Н.В., Ляшук А.М. English Activity Book. Навчальний посібник для студентів 1-го курсу. Кіровоград. 2021. 216 с.
- 2.Парашук В.Ю., Арделян О.В., Апалат Г.П. Практикум із англійської мови для студентів другого курсу факультетів іноземних мов, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Частина перша. Кропивницький: Полімед-Сервіс. 2021. 148 с.
- 3.English Practice: Навчально-методичний посібник / Укладач Г.П. Апалат. Для студентів другого курсу факультетів іноземних мов, спеціальність 014 Середня освіта (Англійська мова і література). Кропивницький: ЦДПУ імені Володимира Винниченка, 2022. 100 с.
- 4.Практичний курс англійської мови. Частина 1: Навчально-методичний посібник для студентів III курсу факультетів іноземних мов. / Укладачі: В.Ю. Кочубей, Т.О. Дацька. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2021. 120 с.
- 5.Практичний курс англійської мови. Частина 2: Навчально-методичний посібник для студентів III курсу факультетів іноземних мов. / Укладачі: В.Ю. Кочубей, О.С. Леонідов. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2019. 160 с.

- 6.Парашук В. Ю., Грицюк Л. Ф., Труханова Т. І. Навчання монологічного мовлення англійською мовою: навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 178 с.
7. Парашук В. Ю., Ярова Л. О. Методичні матеріали з практики англійської мови для студентів ІV курсу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кіровоград: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2018.

Інформаційні ресурси

- 1.Освітня платформа Британської Ради. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org>
- 2.Платформа BBC Learning English. URL:<https://www.bbc.co.uk/learningenglish/english>
- 3.American English Teaching Forum. URL:<https://americanenglish.state.gov/forum>
- 4.Освітня платформа Ted Talks. URL: <https://www.ted.com>
5. URL:<http://www.philfilms.utm.edu/1/emperors.htm>
6. URL <http://www.watchonline.red/the-kings-speech-2010-watch-online/>
7. URL <http://fmovies.to/film/the-iron-lady.46xx/z117rp>
8. URL <https://www.theguardian.com/>
9. URL <http://www.bbc.co.uk/news/>

Методика викладання англійської мови

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під кер. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2018. 319 с.
2. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.
3. Концепція мовної освіти в Україні: проект. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/.../Concept_L_education.doc.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищих навч. закладів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька [та ін.] ; під заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
5. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань: Візаві, 2018. 165 с. (Посібник_Холод_18.pdf (udpu.edu.ua))
6. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти / Зимомря І.М. та ін.: Рекомендовано Міністерством освіти і науки України: наказ Міністерства освіти і науки України 12.07.2021. №795. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Zymomrya.ta.in.14.07.pdf>
7. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти / Редько В.Г. та ін. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України: наказ Міністерства освіти і науки України 12.07.2021. №795. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Redko.ta.in.14.07.pdf>
8. [Навчальні програми для 1-4 класів.](https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli) URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
9. (PDF) Companion volume COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES: LEARNING, TEACHING, ASSESSMENT Companion volume Language Policy Programme Education Policy Division Education Department Council of Europe (researchgate.net)
10. Редько В. Г. Засоби формування комунікативної компетентності у змісті шкільних підручників з іноземних мов. Теорія і практика : монографія / В. Г. Редько. Київ : Генеза, 2012. 224 с.

11. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу в середніх навчальних закладах / Під ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 373 с.
12. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи. URL: [programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf](http://mon.gov.ua/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf) (mon.gov.ua)
13. BBC Learning English. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/russian/home>
14. British Council LearnEnglish. URL: <http://learnenglish.britishcouncil.org/>
15. Classroom Language For Teachers and Students of English - ESLBuzz Learning English
16. Classroom Language: 29 Useful Classroom English Expressions for ESL Students - Love English in 2021 | Classroom language, English classroom, Classroom (pinterest.com)
17. Електронні версії підручників (imzo.gov.ua) <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
18. <https://classmill.com/skyedgeschool/family-and-friends/m/wggL>

Психологія

ОСНОВНА

1. Савчин М. В. Загальна психологія : навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2020. 344 с.
2. Савчин М. В., Василенко Л. А. Вікова психологія: навч., 5-ге видання, перероблене, доповнене. Київ : ВЦ «Академія», 2021. 376 с.
3. Сергеєнкова О.П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 376 с.
4. Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. та ін. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник. Київ: Просвіта, 2019. 400 с.
5. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова і педагогічна психологія: навч. посібник. Київ, 2017. 548 с.

ДОПОМІЖНА

1. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
2. Левус Н. І., Волошок О. В. Педагогічна психологія в схемах і таблицях : навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка; Артос, 2015. 340 с.
3. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник довідник. Київ: Каравела, 2020. 418 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Власова О. І. Педагогічна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2013. 480 с. URL: <http://lecture.in.ua/vlasova-oi-pedagogichna-psihologiya-navchposibnik-k-libide.html>
2. Колобич О. П. Загальна психологія: навчально-методичний посібник. Львів : Растр-7, 2019. 172 с. URL: <http://pedcollege.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/09/підручник-2018-колобич-Р7.pdf>.
3. Сергеєнкова О.П. Педагогічна психологія: навч. посібник. Київ : Центр учб. літ., 2012. 168 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/518-pedagogchna-psihologyasergnkova-op.html>.
4. Сергеєнкова О.П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія: навч. посібник. Київ : Центр учб. літ., 2012. 168 с. URL: <https://ukrtextbook.com/vikovapsixologiya-sergeyenkova-o-p/>
5. Степанов О. М. Педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ: Академвидав. 2011. 416 с. URL: <https://academiarc.com.ua/product/271>
6. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова і педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ, 2017 –548с.<https://dglib.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f5e61be5-c203-42f8-9372-5531b8b46c49/content>

Педагогіка

1. Бех І.Д. Виховання особистості: Підручник / І.Д. Бех. К.: Либідь, 2008. 848 с.
2. Бех Т.Д. Проблема методів виховання у сучасній школі. Т.Д.Бех // Педагогіка і психологія. 1996. № 4. С. 136-140.
3. Богданова Г. Підготовка вчителів до формування в учнів життєвих навичок / Г.Богданова // Здоров'я та фізич. культура. 2007. № 9. С. 6-7.
4. Бондар В.І. Дидактика: Підручник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / В.І.Бондар. К.: Либідь, 2005. 264 с.
5. Воградова Т.В. Книга класного керівника / Т.В.Виноградова. Харків: Вид. група Основа, 2006. 128 с.
6. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. / Н.П.Волкова. К.: Академвидав, 2007. 616 с. (Альма-матер).
7. Гodeцька Т. Нова українська школа на шляху вирішення проблеми булінгу [Електронний ресурс] / Т. Гodeцька // Директор школи, ліцею, гімназії. 2018. № 3. С. 69-77. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dslg_2018_3_12
8. Дем'янюк Т.Д. Організація виховного процесу в сучасному загальноосвітньому навчальному закладі: науково-метод. Посіб. Суми: Видавництво «Антей», 2006. 383 с.
9. Довідник класного керівника в запитаннях та відповідях /авт.-упоряд. М.Є.Канцедал, О.М.Кравцова. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 384 с.
10. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. / І.В.Зайченко. К., «Освіта України», «КНТ», 2008. 528 с.
11. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] // Законодавство України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
12. Закон України «Про повну загальну середню освіту» №463-IX від 16.01.2020 зі змін. та доповн. [Електронний ресурс] // Законодавство України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
13. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс] // Законодавство України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
14. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посіб./ С.Г.Карпенчук. 2-е вид., К.: Вища школа, 2005. 343 с.
15. Книга класного керівника: Довідково-методичне видання / Упоряд. С.В.Кириленко, Н.І.Косарева. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 560 с.
16. Кондрашова Л.В., Лаврентьева О.О., Зеленкова Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л.В.Кондрашова, О.О.Лаврентьева, Н.І.Зеленкова. Кривий Ріг: КДПУ, 2008. 187 с.
17. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154
18. Коропатник М.М. Медійна та інформаційна грамотність – одна із важливих компетентностей, які має формувати нова українська школа: виклики інформаційного суспільства [Електронний ресурс] / М.М.Коропатник // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. 2017. № 3. С.99-106. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2017_3_14
19. Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. Настільна книга класного керівника: навч.-метод. посібник / А.І. Кузьмінський, С.В.Омеляненко. К., 2012. 262 с.
20. Левківський М.В. Історія педагогіки: Підручник / М.В.Левківський. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 360 с.
21. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / Лозова В.І., Троцько Г.В. – Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди. 2-е вид., випр. і доп. Х.: ОВС, 2002. 400 с.
22. Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник / С. П. Максимюк. К.: Кондор, 2009. 670 с.

23. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання): навчальний посібник/ С.Г.Мельничук. К.: Видавничий дім «Слово», 2012. 288 с.
24. Настільна книга класного керівника: навч-метод. посіб. / А.І.Кузьмінський, С.В.Омельяненко. К.: Знання, 2012. 262 с.
25. Нісімчук А. С. Педагогіка: Підручник. К.: Атіка, 2007. 344 с.
26. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
27. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів: наказ... від 31.10.2011 р. № 1243 // Вихов. робота в шк.: наук.-метод. журн. 2011. № 12. С. 2-26
28. Пащенко М.І. Педагогіка: навч. Посібник / М.І. Пащенко, І.В. Красноштан. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 228 с.
29. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України 2000. №22. С. 3-7.
30. Радул В.В., Кравцова Т.О., Краснощок І.П. Педагогічна практика (виконання навчальної програми з педагогіки): навч.-метод. посіб. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2016. 160 с.
31. Соц.-пед. словник / За заг. ред. В.В.Радула.; Вид 2-е. Харків: Мачулін, 2015. 444 с.
32. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник / О.І.Пометун, Л.В.Пироженко; За ред. О.І.Пометун. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 192 с.
33. Фіцула М.М. Педагогіка: Навч. посб. Вид. 2-ге, випр., доп. / М.М.Фіцула. К.: «Академвидав», 2007. 560 с. (Альма-матер).
34. Холковська І.Л. Організація діяльності класного керівника. / І.Л.Холковська, Вінницький держ. педагогічний ун-т ім. М.Коцюбинського. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2010. 194 с.
35. Чайка В.М. Основи дидактики: навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закладів / В. М. Чайка. К.: Академвидав, 2011. 240 с.
36. Шиліна Н.Є. Педагогіка: [навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей] / Шиліна Н.Є. Одеса: ОНАЗ ім. О.С.Попова, 2011. 188 с.
37. Ягупов В.В. Педагогіка: Навчальний посібник / В.В.Ягупов. Либідь, 2002. 560 с.

Інформаційні ресурси

- <http://www.info-library.com.ua>
- <http://eduknigi.com/>
- <http://psi-help.com/storya-pedagogki.html>
- <http://pulib.if.ua/book/217>
- <http://osvita.ua/school>
- <http://osvita.ua/school/teacher/3510/>
- http://pidruchniki.ws/17530607/pedagogika/ponyattya_istoriyi_pedagogiki
- http://ebooktime.net/book_346.html
- http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/Djurin/index.php
- http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znphnpu/ZNtNDR/2008_28/9.html